

СВОБОДА

LIBERTY

Часопись для руского народа в Америці і орган „Руского Народного Союза“.

Рік XVI Нью Йорк, Четвер, 4-го Червня 1908 Число 23

Vol. XVI. New York, N. Y. Thursday, June 4, 1908. No. 23.

Від Головного Уряду Р. Н. Союзу в Америці.

Розмет за місяць Май 1908.

V. 90. Дацук Гриць ум. 20 Февр. 1908.	1000.00
V. 6. Ковач В. Марків ум. 19, XII. 07.	1000.00
V. 85. Голда Андрей ум. 31, I. 08.	1000.00
V. 158. Цепенюк Яков ум. 19, V. 08.	1000.00
V. 48. Вовк Федор ум. 19, V. 08.	1000.00
V. 108. Кубяковский Евст. ум. 22, V. 08.	1000.00
V. 89. А. Гатала ж. Іларія ум. 23, IV. 08.	400.00
V. 4. О. Бережний ж. Мих. ум. 25, IV. 08.	400.00
V. 1. А. Мережа ж. Ник. 1 ум. 29, IV. 08.	400.00
V. 158. Р. Филіпчик ж. Ант. ум. 5, V. 08.	400.00
V. 19. Лапчик Николай	100.00
V. 3. Машляр Михайл	150.00

Разом 7.850.00

Платня год. урядників за Май 165.00

Адміністрація Союзу за Май 65.17

Весь розхід виносить 8.080.17

Розмет платити 8148 членів на ціле посмертне (кождий по 0.95 дол.) і 800 членів на пів посмертного (кождий по 48 цнт.). Крім того кождий член платити за орган „Свобода“ по 10 цнт., на Фонд Резерв. по 2 центи, на Фонд Народний по 1 центі, на Ф Відних по 1 цнт.

Член на ціле посмертне платити 1.09 дол., а на половину посмертного 62 цнт.

К. Курчів, предсідатель
А. Ша

Новинки.

КАЛЕНДАР.

Червень.

4 Ч. Вознес. Госп., Вас.
5 П. Михаїла, Евфроз.
6 С. Симеона, Мелетія
7 Н. 7. С. Отц. 3. обр. гл. Й.
8 П. Карпа апост.
9 В. Терапонта, Теодори
10 Т. Никити ісп., Евтихія

— Нова українська газета. „Рада“ доносить, що в Кам'янці Подільському видавець місцевих газет „Подільська Мисль“ подав подільському губернаторови заяву, щоб йому дозволено видавати українську газету „Промінь“ під редакцією Н. Отрешка.

— Геніальний швіндель. На полуднево-американських водах плаває корабель Godsborg. Він не має ніякої фляги та не має ніяких паперів і при першій стрічці з яким небудь везнім кораблем підлягає конфіскації. Найновіша історія сего корабля звучить неначе яка казка. Властителями корабля є двоє братів Bailu, які перед 8-ма роками купили сей парохід. Один з них заложив в Нью Йорку бюро транспортне заокеанське однак послідніми часами інтерес дуже підупав. Тоді другий брат в місцевості Tonsville в Австралії заложив подібну компанію і закупив сей парохід від брата, подав ся за англійського горожанина і записав сей корабель в реєстер англійської торговельної флотії. Тимчасом його амер. брат поробив замовлення в америк. фірмах на бо.000 дол., надавав сі товари на парохід і бо відплили з порту ньюйорського 2-го мая. Перед відїздом при помочи векслів натягнули рівнож оба брата амер. фірми на других бо.000. В сей спосіб пошкодованих зістало 95 фірм. Корабель

місто до порту в Америці вплив до полудневої Америки і запевнив собі опіку републики Гватемала, яка не впаде злученим державам проступників. Коли в Нью Йорку про се довідано ся, сейчас вислав уряд телеграми до усіх своїх консулів в полудневій Америці, щоб слідили за кораблем а крім сего Англія і Америка мають вислати по одному воєнному кораблю, щоб арештувати сго враз з обома злочинцями.

— В Торонто молодий англік, член баптиської церкви так собі подобав голик Дучоборів, що і пішов за їх приміром. В сам білий день, коли улицей йшло много народа, він розібраний до гола вийшов на дорогу. Сейчас арештувала його поліція і віддала його до шпиталю, де лікарі не реєвідчили ся що він нагло заслаб на умі.

— Недавно прокураторія у Львові сконфіскувала часопись „Діло“ за се, що там було поміщено отсі слова, виняті з поеми „Pan Tadeusz“ найбільшого польського поета Міцкевича. Сей уступ звучить:

„Wielki grzech bezbronnego zabić niewolnika!
Chrystus zabrania mścić się nawet i nad wrogiem!
Oj, kluczniku! Odpowiedz ty ciężko przed Bogiem!
Jedna jest restrykcya: jeśli popełniono
Nie z zemsty głupiej,
ale pro publico bono.
(для добра загалу)

Так писав найбільший поет польський про вбийство попвене для добра загалу, для добра відчини. А сю поему у Галичині кождий ученик V-ї класи гимн. мусить не то що читати, але на память учити ся!... І Сичинський зробив лиш то, чого научив його Міцкевич, сей святий пророк польського на-

роду. Він перевіз в житє лише ті засади, якими сго яко ученика V-ї класи годували польські професори!..

— Довідемо ся, що П. Шевчик відпродав свій інтерес в Niagara Falls, N Y і осів в Auburn, N Y, 53 Pulsifer Str. Всі Русини повинні полишити чужих, і повинні удазатись до Шевчика який є честний чоловік, не жадає чужої кривди, бо знає, що чуже не гріє, старий бізнесмен і заслугоє, щоб всі Русини сго пілпирали. Ану, Братя Русини в усякій справі горніть ся всі з блиска чи далека лише до Шевчика, бо то людина чесна і вмєє ся обійти чесно з людьми.

— На днях завязало ся в Нью Йорку товариство „Кружок українських академіків в Америці“. Цілю товариства є подавати собі взаїмно матеріяльну і моральну поміч в кінченю студіїв на американських університетах, згуртувати усі інтелігентні сили на землі американській до спільної акції над просвітним і економічним розвитком нашого народу на чужині та взагалі подавати усякі інформації в краєвих органах і часописах про стан, відносини і житє наших виселенців.

Е. Теодорович, гол.
Г. Войко, секр.

— Планета Венера в найбільшій світлі. Було то в Париж в 1760 р. коли якийсь робітник в білий день, майже в само полудне добачив на небі звізду і показав се зявище другим. Зараз зібралась довкола него так величезна товпа людей, що аж треба було закликати поліцію, щоб лад зробила. Тепер можна таке саме зявище і у нас видіти. Планета Венера, вечірна зоря (звана також ранною зорею, коли світити над раном) стоїть дуже високо на небі і скоро знає ся місце, де за нею пошукати, можна її навіть голим оком добачити на небі. Але до того треба зовсім ясного дня і чистого синього неба, її треба шукати на західнім небі, починаючи від зеніту, глядаючи поволи, що раз більше в долину, доки аж не покаже ся мала блідава точка на небі. Ся точка нагадуєча своєм світлом місяць, який в день видко, то Венера, котра по заході сонця світить так ясним світлом. Аж до 30 мая її ясність ставає що раз більша, а від того дня почала знова борзо бліднути.

— В місцевості Айон, III. дня 31-го мая добуто з ріки труша жінки. Хто она — не знати. Однак в очай її побачено відбитий неначе в зеркалі образ бордатого чоловіка з орлиним носом і сподіють ся, що за помочю сеї страшної фотографії віднайдуть убийника.

— Король Португалії голій. Замок нового португальського короля день-денно облягають товпи віритель, які не годні діждати ся заплати за ріжні доставки. Португальські дневники суть переповнені відомостями про скарги судові на короля. Ся комічна ситуація повстала з того, що король з родиною не побірають ні цента пенсії від хвилі убитя попереднього короля (чотири місяці тому).

— Кілько разів і як довго бе годинник в році? Коли приході чуюмо, як бе годинник на вежі, то числимо удари механічно, але й на гадку нам не приходить, яку то роботу робить годинник в році. Коли би годинник бив раз по раз тільки разів, кільки в цілім році, то потребував би на те 3 дні, 8 годин і 18 минут. Рахунок зовсім простий: Годинник на вежі бе на чверть години раз, на пів години два, на три чверти три а на годину чотири рази або 10 разів на годину; то дає на добу або 24 годин 240 ударів. До того приходить ще 155 ударів цілих годин, отже число всіх ударів виносить 396, на цілий рік 365 разів по 396, значить 144.540 ударів. Кождий удар триває майже дві секунди, отже годинник бе на рік через 389.080 секунд або 30 годин і 18 минут а то дає 3 дні, 8 годин і 18 минут.

— Скандал у Відні. Дня 25-го мая утікла з Відня княжна Амалия Фіртгенберг з цесарської родини. Она мала зносини з Кюценом, агентом від автомобілів, з яким пізнала ся сему рік. Позаяк навіть і думати не могли що цесарський двір дозволить їм на сопружество, тому обоє втікли, щоб повінчати ся за границею. Австрійське правительство поробило заходи, щоб збігців приарештувати.

— В місцевості Manistee, Mich. дня 25-го мая почала з землі бити в гору нафта. Обчисляють що денно випливає 500 до 1000 бочок. Після ореченя знатоків нафта ся має бути: найліпшою, яку лиш коли небуть видобуто в Америці.

— Поліцмайстер спільником злодій. Арештоване поліцмайстра Аслана в Києві, наробило великої сензації не лиш в самім Києві, аєн в цілій Росії, бо стало явним доказом, про що всі і всюди тихцем говорять, а що практикує ся в Росії від многох літ. В помешканю арештованого знайдено переписку, з котрої показало ся, що Аслан стояв в звязи зі злодіями і брав від них хабарі. В гетелі „Марсидія“, де мешкав Аслан і кільки його помічників, сходили ся проводирі всьїякого рода злодійів і мантіїв, котрі під покровом Аслана вели спокійно і з успіхом своє ремесло в Києві і його охрестности, бо в разі небезпечення Аслан помагав їм проворно втікати.

— Як нам доносить д. В. Чугай то в місцевості Winnipegosis, Man. Канада стала ся сими днями така пригода: до хати фермера, Грція Витроховського, якого жінка саме тоді пекла хліб заліз медвідь. Бідачико „вуйко“ — правдоподобно з воду загального безробіття — був видно також дуже голодний, а свєжий хліб так приятно пах, що годі було оперти ся покусі, і сарака, забуваючи на заповідь „не краді“, всунув лапу у піч, добув бохоня хліба, та з найспокійнішою совістю забрав ся до їди. Та щож, коли хліб горячий, а тимсамим і швідливий на жолудок. „Вуйко“ однак не в тім битий, оглянув ся сюда — туду по хаті, побачив

бочку з зимною водою і мерщій всунув туди бохоня, щоб його прохолодити. На се надійшла гадзля і побачивши непрошеного гостя, вхопила за дручок, щоб — як казала — відогнати — собаку. Однак зі страхом побачили, що се не собака, але такої справедливий „вуйко“... З криком вибігла з хати та почала кликати о поміч. Збігли ся сусіди з собаками. Бідний „вуйко“ уарівши, що тут не жарти, вхопив еще одво бохоня, та мерщій з ним на дуба, що стояв коло хати. Однак сарака скоро переконав ся, що годі числити на людське серце. Поділений кулею покотив ся як галушка з дуба на землю, зарікаючи ся більше робити виправи на бабськї печі з хлібом.

ВАЖНЕ!

Церков гр. кат. сьв. о. Николая в Форд Сіті Па. має в нов свого сталого сьвщенника Просить ся всіх Братів наших з околничих плеїзів звертати ся в всіх духовних потребах на адресу:
Rev. Alexander Pawlak
Fort City Pa, Box 2.

Даю до відомої інтересованим, що моя адреса є така:
Rev. P. Poniatyszyn,
324 Washington Ave.
Elizabeth, N. J.

Подаю до загальної відомости інтересованих, що моя теперішня адреса єсть:
Rev. Alex Pelensky Ramey, Pa.

БЕРИ І ЧИТАЙ!

Отсим подаємо до відомости загалу, що вийшла з друку дуже цікава і обємиста брошура під заголовком „Бери і читай!“, написана одним найсьвідомішим твердо-Русином. Коштує лиш 30 цнт.

Замовлення і гроші висплате на адресу:
Mr. A. Mryc,
339 2nd Ave.,
New York, N Y

Брак роботи

є причиною, що багато Русинів мусить оглядати ся за іншим занятєм. Інакше багато ломати собі голову, коли тепер фарми незвичайно коштовні. Поміть сейчас по всякій інформації, залучаючи марку на відповідь, на адресу:
JOE SHARKASS
184 Hudson Str. New York, N. Y.

Важне для церковей!

Сим подаю до загальної відомости, що від пів року перебуваю в Америці як арт. різьбяр, спеціаліст у всяких церковних роботах різьбярсько-позолотарських. Образований в терворядних артистичних валадах та школах європейських, бувший управитель в „Товаристві для розвитку рускої штуки“ у Львові, приймаю всякі робота церковні, як іконостаси, вістари, продовольничі, кивоти, бальдахия і пр.
Тепер виконую іконостас для церков в Butler, Pa Pierce Ave.
Поручаю ся ласкавий памята з глибокою поважанєм
Іван Луговян
Box 89 Н 8
BUTTLER, PA. 2

СОКЗ СЕ ЄСТЬ ОДИНОКА
РУСКА ОРГАНІЗАЦІЯ!

В XLVII РОКОВИНИ СМЕРТИ Т. ШЕВЧЕНКА

заходом Ньюйоркских Українських Тов. „Боян“ і драм. Кружок ім. Ів. Котляревського

відбуде ся в суботу дня 6 го червня

Величавий Концерт

в слідуючою Програмою:

Часть I.
1) Козак невмірака (Зенон На колесник) — історична фантазія в одній дії.

Особи: Дівчина, Улан, Гвардист, Козак Невмірака, Улан, Гвардисти, Народ. Річ діє ся над Дніпром в минувшині, теперішности і будучині.

2) Н. Лисенко: „Коло млина“, хор мішаний.

3) Т. Шевченко: „Розрита могила“ (Деклямація) Е. Бурдіан.

4) Н. Лисенко: „Ой щож бо то за ворон“, квартет мужеський.

5) Франко-Сичинський: „Як почуєш в ночі“, сольо тенор. В. Степин.

6) Ніщинський: „Закувала“, хор мужеський в супроводі оркестри.

Часть II.

1) Відчит: „Тарас Шевченко, його житє і значенє“, Г. Бойко.

2) Ф. Колесса: „Козаки“, хор муж.

3) Шашкевич-Матюк: „Цвітка дрібная“, сольо сопран. Л. Бучацка.

4) Т. Шевченко: „Посланіє“, деклямація, Н. Мазур.

5) Шторх: Серенада, сольо тенор в супроводі хору.

6) Шевченко-Лисенко: „Ой Дніпре мій Дніпре“, сольо барит. А. Грабовий.

7) Шевченко-Вербицький: „Завіщанє“, сольо баритон в супроводі хорів мішаного і мужеського та оркестри.

В гати Manhattan Lyceum 66 8 E. 4th Str.

Початок о год. 7 ій веч. Хр під управою п. М. Гундича.

Музика п. Н. Смоленського. Ціни місць по 75, 50, 35 і 25 цнт.

Накладом „СВОБОДИ“ вийшла

Папері листові

окрашені гарними вінетами і портретами наших руских геніїв — Шевченко, Драгоманів, Франко, Лисенко і Богдан Хмельницький. Продає друкарня „Свободи“ по ціні 50 цнт. за 25 штук. Адрес: „СВОБОДА“ 184 Hudson Str. New York, N. Y.

КАЛЕНДАРІ

на рік 1908,

видані Р. Н. Союзом

Ціна книгарска для нечленів виносить 35 цнт.

Адресуйте:

R. Publishing & Exchange Co., 184 Hudson Str., New York, N. Y.

Моя перша їзда силою пари.

(Кінець.)

Старчик замітивши нас, прийняв табачки з рогової табакірки, пристудив до нас і повідає:

— Жидки, жидки! Не посьмівайтеся ви з старого голови, бо то не ваша рівня! Ліпше глядіть на себе!.. Бачити от сего, і того, і сего, обголів голову, тільки гейси, і ще які пейси! — і яв показувати пальцем на кожного гусьта, що мав голову обголену як коліно, а пейси як ладінки... Ба й на жидівки став показувати, що поголені...

Роскочилися жиди келкари в миг ока, помаркотіли, стали поміж собою шваркотіти.

Я сьвященників бояв ся, звичайно як сільський дівак, але до сего я сам підійшов і поділував руку, хоч дідунь і не упімнув мене.

Почастував старенький дідуня табачкою, розпитав де ідемо, все нам роз'яснив найменшу дрібку.

— Підете до сего вікнця і купите собі білети, ва себе і за малого заплатите до двох ренських.. Гроші приготуйте собі і при касі не розперезуйте череса такого, як ваш, ще шестипряжковий, бо то не ладно... Жидки взяли би вас знов на клини...

І говорять сьвященник і покліпує повіками, носить бровами, а до мене все усміхає ся, аж мені любо, приємно.

— То ваш хлопчик? — спитав дідуня за мене.

— Мій онука... Ще маю вісім дома, але тамті від довьок, а сей від сина.

— Добре, добре! до школи його дайте, до школи, нехай учить ся...

Розправався сьвященник, пішов далше поміж люди, знов знайшов якусь старушку, що не стало їй гроша на колію, знов нове діло...

Дідунь поглядав за дрібними грішми, та дійсно не стало. Таки треба було розперізувати черес і виймати гроші.

Тимчасом при касі в однім куті все збило ся в купу, в один великанський околіт чорних китиць, гойдає ся на боки, а дідунем в білій опанчи все попихають то д-віконцеви, то знов у зад... Він послідній дістав білети, навіть не мав часу звичаєм своєї звичливости уклонити ся касірови, бо колійник задронив по раз другий і по всіх купах заворушило ся, кожде стало хапати за свої манатки, пхати ся ід дзерем.

Хотів же дідунь поглядати ще раз того старенького панотця — та де там!... Хопила нас з собою навальниця народу і ми на силу вилетіли з сінний на перон.

III.

І знов нове чудо-диво! Цілий ряд хижин з перилами, мов ціле село поставив на колесах, та й ще яке село! Двері, вікна в кожній хаті, і в домі Божім не підсаджують ся, відчиняють, замикають, працюють ся... А ми все: приїдемо ту... кондуктор каже: „назад!“

А все лихо вам! в зад, тай в зад! Та доки ж того буде?

Ідемо, йдемо, аж дібрали ся в другий кінець д-волам.

Гей-га!... Як стане дідунь подивляти круторогі, глядіти за бучистим... ще й мені велить уважати молодим ском... як стане жалувати бідного товару!... А волиці немов розуміють, таке зворичать, цїтій сьвіт ваглушили...

— Гей чоловіче! а вступиш ся ти з хлопцем від возів, бо зараз з місця рупать! — крикнув робітник в огородця, махаючи лопатою.

— Та ми також ідемо! — гукнув дідунь.

— Вже за пізно. Мусите ждати аж до завтра до такого часу. Тепер уже не добігнете в тамтой кінець д-волам...

— Що то значить не добігну?... Та от і віз порожний, можна й ціле перило жита зложити. Хапай ся, сину!... Підсадив мене дідунь на порожний віз „шутрівку“, потім бесажку, потім сам виліз, а хлоп в огородця сьміє ся, тай сьміє, аж присів на землю, а все: — Ой-ой-ой, ой-ой ой! А бодай же тебе, бойку, опанувало з твоім розумом...

— Не бовтай, чоловіче, не бовтай! Ти ще не знаєш бойка, коли та так на сьміх зібрало! — став дідунь кричати, хотів сьміховальцями з рискалем добре досадити словами, та не було часу, колія рушила з місця.

— Поганий чоловік! — тягнув старий далше, даючи словам волю і оглядаючи віз в середині. — Каже мені до завтра, до такого часу ждати... Порадив би тя, не бій ся!.. Тільки спусти ся на нього... Дура, вебоже таких, як ти сам... Що вже лопатою штуркає в панський горіді болото, — то й другому: бойку!... Ніби то він щось лішого!... Далі готов повісити на груди яке кватиркове фляцатко з маєю, ва ухо валожити перо і поїхати на село за комісара!.. тьфу! тьфу! лукавий, недобрый враже!

Виговорив ся дідунь, вакурив люльку, і ми собі в двійку під одним кутом розгостали ся.. Подивляємо „манталарню“, а ту і стайня з подільськими волицями і вози з верховинськими ялицями, всіляке господарство веде ся...

Ідемо, ідемо, вікно нас і не спитає: що робимо? Все а все ма оглянули, освоїли ся, з тим навіденим таракотанем і починаємо тішити ся, як то наші зди вують ся, що так скоро до дому вернемо, а наших по заду лишили...

Дідунь замітив, що в тім возі мусіло бути якесь вугле, бо льнятий кафган геть замастив... І знов став гуртати: що на возі порядного Господаря щось по дібного не лучилось би, та ще як вертає ся з відпусту.. Уже за той зачернений кафган стільки навігадував тому возови, аж навпослід здримав ся люлька з зубів вилетіла, захрапів на добре.

Я все глядів на бесажку, все бачив ікону Божої матери, не міг нігде счай відвернути від него... Дивлю ся, дивлю, аж нараз — мені видало ся, немов то з вікнця сеї позолітки вийшла чудесна царця сьвіга, велеліпа стать, а ясність від неї бе на цілий сьвіт... Дивлюсь на її лице, нема сего гора, яким окриває ся лице смертного чоловіка... то не було лице людське, але божеське, о яким розказувала мені бабуня, і що оно вказує ся людям часом, коли „небо отворює ся“!.. Я заквив очі перед ясностю і став просити:

— Матінко Божа! Скажи моїй сестрі Марусі, що мені дуже а дуже скучно за нею... Ми побудувала нову хату, мешкаємо окремо, не у стрика. Дідунь гризе ся тим, що два брати не можуть погодити ся, а їх п'ять жонатих колись містило ся разом... Так дідунь говорить часто і татови і стрикови, і мовить: „вставайте ся!“ Колись ту була за Марусину душу служба Божа і комашня... нанашко дяд написав на стіні великий хрест, а я також написав менший хрест, але не сьвечею, лиш вуглем за комином... Я подивив ся на свій хрест — він був точнісінько подібний до нанашкового — і я тогди заплакав за Марусею... Мене не було кому похвалити, а она все мене так хвалила!.. Я був сам, сам один в куті за комином...

І я почав хлипати.

IV.

Прокидаюсь!... і — покаєне на повперек сьвіта! — я і дідунь на возі сидимо ще не прокорипмані, довкола нас колійові пани, служба!.. ми заїхали з Хирова до Ярославля!..

Давлю ся, дідунь зачорнений, як наш Дамян, що в лісі палить ковалям вугле... Думаю, і не можу ніяким сьвітом розібрати.

Дідунь з початку змішав ся, виймив білети, показує, а ті дивлять ся і в сьміх... Як же старий зміркував, що ми не на Кренберку, закричав навпослід, аж в магазинах залунало.

— Як то, панове має бути? Ба, та не сьмійте ся, бо ту нема сьміху!... Ніворотом возити когось за його гроші, від його дому, то не ладно й не годить ся!... Щоби мені зробив таку дурницю який сват, я би знав, що з ним зробити... Та ж міркуйте, панове, самі ученими головами, що мені ще розум не відоймило, щоби до Америки теленав ся!..

Комедия, дійсна комедия!.. Тільки набігало ся люда, жиденят різного віка й пола, що й компанія комунальних поліцаїв не розігнала би. Одні сьміють ся, другі знов ганять їх, а самі також посьміхають ся.

— Чоловіче! кару мусите заплатити! — каже начальник до дідуня. — Ви не сіли на той поїзд, де повинні були сідати, і навіть не до такого воза, де треба. То віз на вугле, не на людий!..

— То ще гірше, що я за свої гроші не в своїм праві! — каже дідунь. — Така мені справедливість! — Кондуктор каже „в зад ід-волам“, а ту от що піють!

— То ж то й зле, що потягнуло сидіти з волами.. Люди все були би вас збудили і спрямували на просту дорогу..

Подумав дідунь, розважив, випитав ся о все докладно, пізнав мабуть нашу вину, бо замовк. Взяв нас начальник до канцелярії, дає нам за дармо і повідає, що поїдемо на Крансберок, але аж о півночі.

— Дякую паноньку! ніколи в сьвіті не поїду! — сказав дідунь піднесеним голосом. — І золоті лори давайте мені, другий раз на тоту ганьбу не полізу. Ще й опівночі їхати?.. Тьфу! не хочу!

Опустив дідунь розсерджений залізничий дворець, ми пішли до дому і вернули з відпусту по всіх людях на другий день вечером разом з кривою Паранькою.

Мама й бабуня вже й плакали за нами, бо вчинили, що нас мали задушити в костелі в Пацлаві. То була радість, Господи!

Зарікав ся дідунь іхати залізницею, але таки не додержав свого заріканя. Коли його внук „від сина“ пішов до школи до Львова, щось наїздив ся — аж

сам казав — своєму сьвітови „силою пари“, та вже ніколи не лучила ся йому така пригода...

— Знаєш, чому вас тогди спиткала така огида, як ми перший раз їхали колією? — питав мене раз, вертаючи зі мною зі Львова, з народного віча.

— Бо ми сіли га вищий поїзд, — кажу.

— Ні сину, не тото... Тямив слова начальника? Ми тогди їхали з волами. Коли би були держали ся людей, був би все хтось знайшов ся і вас поучив, а так ми заїшли в вуглярку... Так то все буває з чоловіком, коли сидить за кмином і не хоче виставити носа на сьвіт Божий!..

Я признав старому правду.

Стефан Ковалів.

Кацапські запроданці.

Істнує подібно така каста людей на Божому сьвіті, котрі — хотай в сути річі не узнають жадні релігії. Розуміють ся, що ані в гадці мені тут розводиться ще жовоб на тему сього, понеже завелоб нас се далеко, а що важніше, то не мою річію єсть вдаватися у якісь там релігійні чи теологічні питання; полишим се різного рода теологам і їхнім наслідникам, а побалакаймо коротенько і виключно про звістний нам тут „кацапський індеферентизм“ в Америці.

Про кого буде бесіда, шан. наші читачі мабуть задалегідь здогадують ся...

Одначе, щоб не бавитись дзьво, з гори означую, що під повисшим заголовком посьвячу пару стрічок виключно ославленому Гладиківському „Поступови“ в Jersey City, або радше сказати, одному з найвизначніших його „одномишленників“ (по мому — одному з найбеззастидніших безхарактерників), кнутопоклонних „Георгію Н. Савчукови“.

Отже той гаспадин „Георгій Н. Савчук“ звістний і нашим шан. читачам тим, що єще перед двома роками виспе підписаний посьвятив пару „відправ“ його провокаторским плюгавствам у оліфантській хоруковці („Правді“), хотай що правда шкода було часу й чорнила, а що найважніше дорогого місця на пране кацапських брудів на стовпцях „Свобода“, бо як говорять народна пословиця: „горбатого і могила не випростує“.

А одначе, хто хотай в чиста мав спромогу слідити за годішними ще Савчуківськими теориями, за сим безнастанним проливанем крокодилячих сліз на тему нібито бідненької „матушки“ Росії, з її окочою й „храброю“ русскою дружиною, за тим безнастанним дзямканем гаспадина Савчука про якийсь новий сильний „русскій флот“ будуючий ся (як показало ся з леда в воздусі) поза берегами зимного „Сибіра“ по се лишень, щоб при помочи сего сильного „російського флота“ лекше

можна вигубити не тільки усіх Євреїв, але й други ворохобні елементи у сьвятій матушці РАСЕІ, той тогтов був подумати, що аж тоді доперва наступить для усіх „Русских“ справдішний рай — і благодать Господня!..

Се з одної сторони.

Але з другої сторони, щоб ся нібито Божа „благодать“ могла скорийш здійснити ся, то усі „русскіє“ повинні держати ся купи й то не тільки у матушці Росії, але й Русини з Буковини, „Угрії“, і з Галичини... А що найважніше, ляпав ще тоді гасп. Савчук, що усі Русини „должні“ придержуватись кріпко віри, свого прекрасного „Восточного обряда“ з царгородским Патріархою на чолі, бо лишень той обряд, після тодішних теорій Савчука, становить бодай чи не найкрасше знамя рускости у вселенській, християнській церкві!..

Ну, а днесь?..

„Днесь“ „часи и убьдження змяняються“!..

Днесь, коли з сього нібито „сильного російського флота“ лишилась у Савчуківській мозговниці дуля, себто, що з сього „сильного флота“ не поховали при помочи бомб на дно моря косоокі Япанці, то розкрада, й позапродавала добровільно такої сама ся нібито „храбра“ російська дружина в виді Стесслів, Ліневичів, и других звичайних московських „героїв“... а сі ворохобні російські елементи не тільки, що з тих московських героїв нічо собі не роблять, але при помочи сьвітової преси и террору домагались не тільки уже справедлившої адміністрації від правительства, але й найсьвятіших своїх прав яко горожани „Могутньої РАСЕІ“, проте й гаспадин „Георгій Н. Савчук“ в Бразилії змінив свої „убьдження“...

Передусім, після теперішних Савчуківських аргументацій, „матушка РАСЕІ“ дужа, а дуже бідна, а се вважаєте шан. читачі тому, що у російським державнім скарбі пустки, бо що до тепер з російско-державних фондів не потонуло ще в бездонних кишнях московської буржуазії, то решту розхопили російські революціонери, а нових фондів Росії дасть Віг, — хоть би через те саме, що францужки і німці жиди відмовили субвенції... А сильний „російський флот“ докончєб РАСЕІ придав ся.

Во без „флота“, шварцелов, брононосцев матушка Расае обітись не годна... Огже, щоб тому ямось за радати, проте у посліднім числі Гладиківського „Посувача“ гаспадин „Георгій Н. Савчук“ проектує, щоб теле, уже всі „Русские“ на Вожому сьвітї стали виключно нібито „православними“ еднались під покровительство „всезнающей матушки Расае“ і — щоб, особливо тут в Америці, завважали „Русско-народной комітет“, до котрого мають увійти в члени; „Прт. Хотовицкий“, Вихтор П. Гладик, Обушкевич, Парх — чи щось, Борух, ну й ославлений черевач „Пр. Товч“... Цілею „комітета“ буде збирати жертви, знаєте шан. читачі на що?

На: сільний брононосець! для матушки Росії, котрий має коштувати ні більше, ні менше, тільки округленьку сумку: чотири до пять міліонів!

Ну бачиш тепер Ти руский робітнику куда стежка в горох?

Михайло Беля.

Дописи.

Філадельфія, Па.

Як москвофули риють та роблять роздор поміж парохіянами. Дня 10 го мая 1908 р. відбув ся мітинг парохіяльний, котрий був скликаний в справі поагодження важніших справ, а між тими було рівнож, щоб парохіяни довідались, що за падлюка так безчельно очернає нашого Впр. Владьку. Коли та точка прийшла на порядок денний, всі зібрані повставали з місць та з нетерпеливостію ожидали хвилі, щоб довідатись, хто се е той безчельний підлець, що сьміє так огядно плюгавити Достойника духовного. В тім появлясь на гали шиматицка „Правда“ і наймитів „Посувач“, а в них найогидніші очернення, писані на Преосьв. Владьку та на нашого сьвященника, а підписані читальнею ім. Качковського. В ній головними „ритгарами“ суть: Максим Ярош, Василь Лисович і дяк Іосиф Білинський. Мушу сказати поважаним читачам, що той сам Максим Ярош був і секретарем парохії.

Тож нарід, коли довідав ся наэвиска тих підлик чернителів, закричав всьой: „ганьба всім тим, що очерняють нашого Преосьв, Епископа, ганьба, сто раз ганьба! Проч з хрунами, нема тут місця для них! Проч з рабівниками людської чести!

Коли нарід не переставав гнівно жадати „проч з хрунами“ та передовсім ввертав ся до Яроша, який сидів при столі уряду, він встав з крісла, збідів, а радше сказати, аж віснів тремтачи перед справедливим гнівом народа і зачав

висуватись до бічних дверей, поза предсідателя. В тія хвали предсідатель, Адам Крестамак заявляє, що мітинг розваає і тим самим канув ва себе підозріне, що его москвофульські хруні, такі як Ярош і Лисович, накручують на свій лад.

Нарід обурений поступком предсідателя „домогав ся закінчення мітнгу та вабсру секретаря. Предсідатель відповів, що комітет сам вибере собі секретаря. На те зібрані відповіли розказуючо, що комітет не має права вибрати сам, а ціла парохія має вибрати собі секретаря. 2 ої неділі (17 мая) нарід знов зійшов ся та заповнив галю церковну домогаючи ся закінчення мітнгу та вабсру секретаря. Предсідатель зачав знов крутити неясно і мітинг опать не відбув ся.

Тож на сїм місця заявляю урядникам церковним в імени всіх тих парохіан, котрі були в неділю, 17 мая в церковній гали, що усі вимагають від Вас, щоб Ви повірені Вам обовязки, т. е. урядоване виповняли сираведливо, по воли народа, і не важили ся на шахрайство. Знайте то, що нарід зробив вас урядниками на те, щоб ви робили добре; если робите зле, нарід має право уряд Вам відобрати! Я нікому з урядників не даваю са так, як предсідателя, А. Крестинякови, бо сей виглядав мені на чоловіка мудрого. Томуж мені і давно, що дає себе баламуити таким людям, як висше згадані кацапські попихачі. Таж се люди без чести!... Вони тим самим стратили честь, коли ціла парохія приняла Преосьвященного Владьку С. Ортинського за гласву церкви, а они ту голову церкви так відло обкидали всьлякими брудами; як они шанують Сьвату церкву, коли еї голову обкидають всьлякого рода плюгавствами. А ми мали на те дивити ся і позваляти першому ліпшому дурневи на те?

А предсідатель еше буде старати ся то все закрити?

В таким разі кожний сьміло може сказати, що і предсідатель такий самий!... А чи так повинно бути? Ні, сто раз ні!... Предсідатель перший повинен ту справу порушити, перший повинен закликати нарід, щоб постояв за головою Церкви та за гр. католицким обрядом.

Возьмім собі примір з чужої нам народности. Там они вже не можуть знести тої хрунівської зневаги, якою зневажають висше згадані юди нашого Владьку. Чиж Вам невідомо, як поступив шторник в своїм шторі з Василем Лисовичом? Сей послідній, коли прийшов до штору і зачав говорити неприличні слова, ображаючи Владьку, честний Християнин, хоч навіть латинського обряда, не позволив в своїм склені на се, збештав В. Лисовича як остатного драба, відчинив

двері і прогнав як собаку. Видьте, як чужі люди знають обстати та пошпугати голову церкви? А Ви що на те? Ви еше стараєтесь їх заступати, щоб далі могли робити роздор поміж парохіянами. Уважайте, щоби не стянгулись на себе гнів народа!... Старайтесь в час зарадати злomu, не відтягайте, щоб не було запізно!...

Вас, честні парохіяни, котрим е найдорожша сьвята віра і наш гр. кат. обряд, прошу дальше постояти за сираведливостію! Будьте того певні, що правда в е побідить, бо за правдою е сам Христос.

Іван Кречковский.

3 Ньюарку Н. Дж.

Кілька слів до гаспадина Гладика. В числі 16 „Поступа“, з дня 7 мая появила ся допись під заг. „Нові здобутки, Незалежна церкву в Неварку Н. Дж.“ Ми на се скажемо: Гаспадине Гладик, ви трохи не тее, не зловиясьте, а вже скубете; Ва певно не зрозуміли, о що річ іде, тому ми вам се розтовкуємо, а ви наставте свої ослачі кляпи і слухайте: Наша церкву була греко католицкою, ест і буде на далі! Не так як ви ся розгавкали же зістала не алежна; задармо ваше гавкане, там тільки тих кількох людців з гарбузячими головами стала „незалежна“. Ім брак поживи і роботи, і тому хотіли нашу церкву ошуквати, бо думали собі, що для них ви заордерували від свого батюшки кілька сот рублів. Алеж бо нарід довідав ся про се і запротестував проти сего видер ім церкву, як псам з зубів, ви колись ковбасу вилярали, 2) гавкаете що о. Пеленський брав за сповідь \$1. Если навіть так і робив, то лиш за радою тих людців які тепер стали „незалежні“. 3) Що брав долара за сьвячене пасок, то також неправда, бо він ходив від дому до дому, сьвятив паски і коли хто дав ему, то добре, а если ні, зовсім не упоминав ся. 4) Гавкаете гаспадине Гладьку, же дуже багато е людий не сповіданих; лиш такі людці суть несповідані, яким не хотіло ся іти до церкви. 5) Гавкаете що в Неділю воскресеня о. Пеленський зіставив богослужене і пішов до дому, бо хотів заплаати. То е брехня, бо о. Пеленський чекав і по 4 місяці на свою пенсію, яку ему не виплачували куратори. І тоді він не пішов до дому, лиш промовив до людий, щоби заждали 15 минут, бо він був дуже змучений, зачинаючи о 4 годині рано у треню. 6) І се неправда, що брешете гаспадине Гладьку, що парохія спровадила собі Водрука, організатора незалежної церкви. То ест брехня бо парохія о нічим не знала, а тільки тих пару людців спровадили собі з Канади незалежимого Пацу: Водрука. 7) що до о. Підгорецкого,

то ми, парохіяни, самі запросили до нашої парохії, зба порадили що ми маємо дальше робити. 8) Що знова тичать ся з го мая, то ми, парохіяни, видячи, що тих кількох роздорників і зрадників пхали ся до нас, та щоб мати спокій від напасти ми завідомили поліцію, яка виписала ім вяррок на олецах і они по тім відійшли від нас і пішли до презбитеранів, та просили їх щоби ім дали галю. Коли презбитеряни питали їх чи они католики, то они ся вирекли і заклинали ся, що они не суть католиками. 9) Що до мітнгу з го мая, то парохія видячи, що на мітинг прийшли і незалежні, відложила мітинг на день 11 мая, на котрім вибрано новий комітет для греко католицкої церкви. 10) Гавкаете гаспадине Гладьку, що на тім мітнгу незалежних було 300 людий. То е брехня, їх у нас мож на пальцях почислати: Старий пейсатий з гривкою підрізаню, як ви називаете, предсідатель, старий Д. М., Теодор Гридей, Михайл Баран, Михайл Любинець, Гриців Дмитро, тай папа Бодрук.

Від Братства сьв. Івана Крестителя в Неварку Н. Дж.

Стефан Головчак. Пр. Констант. Дворянин заст. пр. Юрій Швець секр. Алекс. Коваль заст. секр. Федор Олінк Григорій Белюза Юсків Гальків Іосиф Швець Михайло Гінда Григорій Гінда

Галицький страйк на сцені.

На полудневім заході від Скрентон, на якої півтора милі англійської, лежать містечко Тейлор. Не маю я тут на приміті описувати тую місцевість, хотий она справді має деякі свої природні приємности, бо містечко побудоване на взгіррю, з котрого можна бачити гарну панораму Скрентону, ну і воздух там не той, що в Окрентон, але я хочу побалакати дещо за Русинів, які мешкають в тім містечку.

В Тейлор живе спора купка угорських Русинів, але їх жите, як і всіх других угорчан по иньших плейзах, обмежує ся лише ва церкві і на сальоні, знають молити ся і клясти і показують зарозумілість на кожнім кроці, помимо того що самі анальфабети. Хто знає їх обставини в краю, яках они мають просьвітелів, ніколи ім ся не подивує. Іх одинокую інтелігенцію на Угорщині становлять попи, по духу мадарони, а по чину дерешкіри. Під ську пору уже много зробило ся в тім взгляді на литис. Прим. шкіри. (Під ську пору уже много зробило ся в тім взгляді на ліпше. Прим. Ред.) Сльб більше просьвіти угорчанам і народнього самопізнаня, то в тих людий мжна виробити гарний народець, бо суть знату-

ра щирі і люблять за свое постояти. Спімнув я Угорчан длатого, бо доводи лось мені бути вже нерав на театральних представленх, де они становили часть публики, то куреню, крикам, свистам, не було кінця. Іноді трафив ся і „пан превелебний“ на представлене, та замість вилінутьи усолокоючо на свої „овци“, приходив за куліси та напоминав режисерів щоби вже раз закінчили то „divadlo“, бо народ не буде мав часу пити, та тим самим „доходки“ уменшать ся.

Галицькі Русини розуміють представлене театральне як жерело доходу, але як живий образ добрих і злих сторін, з котрих черпає ся наука і мораль.

Побіч угорських Русинів мешкають на Тейлор Русини з Галичини, переважно з Рогатинського повіта, ест трохи зі Збаражчини, зі станіславщини і других повітів, Русини ті виключно сьвідомі Українці, дали вже не раз знак своєї національної сьвідомости, бо ще не проманула аві одна народна складка в Америці, щоб ті Русини опустили еї з порожними руками. За приклад най послужить кочби складка на фонд бл. п. Марка Каганца, де ціла американська Русь зложила аж \$205.08, в котрій то сумі \$40.90 від горстка Тейлорчан.

Дня 23-го мая с. р. відиграли ті Русини Українці з якову штуку „Страйк“, сценічний образ з жата хліборобів в Галичині, написаний Н. Струтинським. Нім приступлю до опису штуки, мушу наперед да ти признане публиці, ко тра цілковито по інтелігентному заховувала ся на саяі. Спокій і тишина панували, що і в послідній лавці могли слухачі почути кожде слівце виголосене на сцені. За такий взірцевий порядок належить ся безперечно похвала д. Іванови Трачеви, котрий зумів вплинути на людий своєю повагою і рішучостію, що не позволив нікому навіть цигара закурити. Сама штука випала бездоганно, аматори поведили ся цілком свобідно, що навіть Англіїці признали котрі появили ся на представлене і котрі ви несли добре вражине з него і там мали нагоду розпізнати ріжницю межа Ruthenian а Hungarian people. Найліпше бавили публику хлопці шклярі (І. Головчак і А. Крайківський), скарактеризовані по сільски, пригадували они мимоволі старий край, де цілком попросту, наівно, вивели за кукуріченого жандарма в поле на посьміховище. Також знаменито віддав свою ролю Іван паниця (Іос. Сенюк). Его поведене на сцені представляло справдішого жидівського попиача, упавшого так низько, що нема надії на його поліпшене моральне та матеріальне; але зерно просьві-

ти в читальни упало до серця Івана, вострий прайшов там на шпійунство, і виратувало його з морального занепаду. Роля реентого (Гринь Олійник) була також образом галицького москвофла, котрий беріє народні сьвятотці мертві букми з, ы, ъ, і величав всемогучого російського царя, а на своїх односельчан за юдин гріш планував з жандом враду. Роля реентого, се москвофільське зеркало, в котрім неоден замотелачений кацапською дурійкою Миката, мігби побачити себе цілого і з сбридженням відвернути ся від хрунівського жолоба, а бути добрим Русином-Українцем, як се зробив старий реентий. Не буду розписувати ся поодинокю над кождою ролюю, зазначу, що всі аматори віддали свої ролі добре і ціле представлене випало ціловоючо. Ролю вокомона відіграв Федь Яремко; ролю Семена, академика — Вол. Крайківський, Василя, гавду — Ант. Александер; Николи, парубка — Ф. Чудак; Матія, парубка — М. Терплицевь; Мордка, арендаря — Е. Крайківський; жандарма — Л. Сенюк; Василиха, гавдані — М. Квасницька; Настуні, доньки реентого — Ант. Головчак; Марусі — Марія Матайс.

Сьпівив вивчив д. Збудовський артистично, під акомпаніамент фортепяну. Між актами пригравав д. Збудовський на скрипках в супроводі фортепяну.

По представленю цілий Тейлорський хор під діригентурою д. Збудовського відсьпівав кілька руських пісень як: „Ще не вмерла Україна“, „Соколи, соколи“, „На долині при Чигирині“, „Чом так скрито“ і иньші. Відтак нарід розійшов ся домів доволенний і покріпленний на духу, не віскою, але просьвітою, бо Тейлорчане не дбали за великий дохід і не робили балю враз з представленем, а сей невеличкий дохід обернуть на книжки та газети для своєї читальні.

Аматори захоочені вдачою, постановили за місяць відіграти знова театральну штуку. Коби на кожнім плейзі знаходили ся між Русинами такі працівники як дд. Збудовський, Трач, Яремко, Вол. Крайківський і иньші, то і за Русинів знала би дещо більше Америка з іх культурного поля і не давала нам чужу назву як Гунгеріене, Грікс або Russian, яку нам завдаки Мадиронів та москвофлів причепили.

Н 89 *Очевидець.*
ВЕСЕЛА КНИЖОЧКА, з богатма образками. Містять в собі гумористично-сатиричні статки Чалого і стихи з творів С. Руданського. Се друге, збільшене обемом, видане. Хто хоче насьміятись і задікавити до читана других, нехай пришле 35 цнт. на адресу: Swoboda, 184 Hudson Str., New York.

SWOBODA
(LIBERTY)
The Ruthenian Weekly
published every Thursday at
134 Hudson St., New York, N. Y.
Published by
East Publishing & Exchange Co.
Anth. Curkowskyj, editor.
Terms: Two dollars a year.
Established 1893.
Advertising rates furnished on
application.
Entered as second-class matter
December 21, 1906 at the post
office at New York, N. Y. under
Act of Congress of March 3,
1879

„Свобода“
журнал для руского народа в
Америці і орган „Р. Н. Союзу“,
видається щотижня в Четвер і
коштує:
в Америці на 12 місяців... \$2.00
в стар. крау на 12 місяців \$2.00
в Америці на 6 місяців... \$1.00
Оплачувати газету треба всере-
дні в гору.

Гроші треба посылати в ре-
квізуванні листі, або через
чек, або поштовою
money order (моні ордер). Money
order, то є карточку, котру діста-
ють від почтара або агента на
чексовій офісі, і шлють нам,
без того ми не годні грошей
отримати.

Адрес:
"SWOBODA"
134 Hudson St., New York, N. Y.
Телефон 7074 Spring

Кто хоче, щоб его адрес змі-
няли мусить подати нам, крім
нового, також свій старий адрес.

**В справі вбійства намі-
сника в Галичині.**

Після наспівших найнові-
ших вістей розправа проти Сі-
чинського відбуде ся у Львові ві-
рок, 16-го с. м. і потреває два
дні. Доси зголосило ся пять об-
вонців, які мають боронити об-
жалованого: Др. Роде, Др. Прещ-
бургер, Др. К. Левіцький, Др.
Шухевич і Др. Ліберман.
Матір Січинського, яку як зві-
сно рівнож арештовано, дня 18-
го мая наконець випущено на
волю. „позаяк проти ньї нема
відстави до карного доходу-
жени“. Отже, мусіла старушка
мати „гостинне“ приміщенє в
мурах вязниці аж цілий пять ти-
жнів, щоби ц. к. польські судові
власти прийшли до того перекон-
ання, що она є зовсім невинна,
та хоч кождий незаслідений
польською дурійкою і зайлістою
бачив се ясно як на долони, що
вона лиш ведена безграничною
материнською любовю сама себе
обжаловала, думаючи, що тям
способом поможе синові.

В справі Січинського видали
також і наші єпископи в Гали-
чині збірне посланіє. Є оно сло-
во в слово лиш повторенєм про-
повіді митрополита гр. Шеп-
тицького виголошеної у Львові
в велику п'ятницю. В сій справі
ми зазначили свою гадку в од-
нім з попередних чисел, десь
лиш додамо пару слів. В тім по-
сланіє грозить ся Січинському
потрійною карою: 1) шибени-
цею, бо так каже ц. к. право, 2)
пеклом, бо так каже церков, 3)
обуренєм і відразою ці-
лого нашого народу — бо
так каже граф Шептицький.

І сі слова, подиктовала митро-
политови не оборона божої за-
повіді „не убий“, бо тоді він му-
сїв би був так само нап'янувати
вбійства наших селян в Лядскім,
в Коропці, а лиш оборона шлях-
ти перед протестом поневоле-

них. Заповіді божі суть важні
для усіх — го і чомуж, коли па-
лі трупи в Лядскім, коли попла-
ла кров Каганця, наші єпископи
в Галичині не то, що не видали
ніякого „посланія“, але навіть
заказали в церкві св. Юра
у Львові відслужити панахиду
по народним мученику...

Але на сім не конче!... Митро-
полит львівський заявив, що
акт Січинського є злочином про-
ти народа, проти вітчини, що
нарід повинен його осудити.
І хто се говорить?... Граф яко-
го предки виrekli ся нашого на-
роду і перейшли в табор його
найлютіших ворогів; граф, ко-
трого батько еще нині здобуває
лайдацтвами і шахрайствами
мандат на наших хлопах, який
вигодував ся і вчирє хлопським
потом і кровію, яким скроплені
ланц ясновельможного його бать-
ка, який „навернув ся“ до нашої
народности аж тоді, коли йому
успіхнуло ся становище „кня-
зя церкви“...

Нї пане графе!... Можна при-
помочи Відня стати „князем“,
можна навіть давати і лепти на
народні цілі, однак се не дає
Вам права промовляти в імени
нашого народу!... Щоб до сего
мати право, треба свою долю
злучити з долею всего людю, ре-
ба переняти ся його терпінєм,
треба разом з ним бороти ся про-
ти його ворогів!

А колиб митроп. почував ся
дійсно сином нашого народу, то
мусів би був поперед, зараз
по вбійстві Каганця видати
також посланіє, яке мусіло зву-
чати менче більше так:

„Андрій Шептицький Божою
милостию і т. д. і т. д. і т. д.“

Христос Спаситель, що на
хресті умер за гріхи людий, по-
вірив нам діло Вашого спасенія:
„Слушай вас мене слушає; і
отметай вас мене отметает ся;
отметай ся же мене, отметает ся
пославшого мя“ (Лук. X. 16).

І виповняємо ми науки вели-
кого учителя нашого Христа.
Ми відкинули всі богацтва і
роскоші сего життя „бо лекше
перейти верблюдови через ухо
голки, чим богачези дістати ся
до царства небесного“.

І не служимо ми великим па-
нам та дукам. Підчас великих
страйків*, де Ви, братя, бороли
ся о поліпшенє Вашої долі —
ми твердо і вірно стояли в од-
ному ряді з Вами і напаминали
шляхту, аби Вам кривди не ро-
била. Відні і найбіднійші, по-
кривдені і нещасні ніколи не
сидять у воріт наших хаток, а
завше мають вільний приступ до
нас і до нашого стола, а магна-
ти, генерали і інші шляхтичі
сидять у порогів наших меш-
кань та чекають своєї черги, бо
написано: „Скинув сильних із
престолів і богатирів пустив з
порожними руками“.

І благословимо ми іменем йо-
го тільки діла добрі, а лукаві від-
кидаємо і не благословимо ми ні
коли оружя на братовбійчу вій-
ну, бо „Хто мечем воює, від меча
гине“ (Матей 26 в. 52).

І нині уважаємо за наш обо-
в'язок відізвати ся до Вас в спра-
ві, котра стала ся публичним
згрішенєм.

Страшний злочин стряс цілим
краєм. В Коропці біля Бучача
слуги нашого уряду замордува-
ли нашого брата, Марка Каган-
ця. Безсоромно в білий день, від-
важили ся прилюдно здоплати
закон Божий. В засліпленю
своїм забули, що перша заповідь
Христового евангелія єсть любов
ближнього, а найбільшим злочи-
ном проти любови ближнього є
убійство. Нічим для них була
Божя заповідь, нічим грозьба Бо-
жої кари, забули на годину
страшного суду, в котрій треба
нам буде здати справу з цілого
житя.

Злочином дали загальне згрі-
шенє. Не може бути, щоби в хви-
лині загального згрішеня Ваші
єпископи-душпастирі мовчали.
(Бачите самі, що ми не мовчали

і не мовчимо, а навіть наш мі-
траг Білецький з найбільшою о-
хотою відступив церков св. Юра
на поминальне богослуженє
за Марка Каганця**). Їх обо-
в'язком є забрати голос, щоби о-
судити і нап'янувати кроваве
діло, злочин перед Богом, перед
людьми. Кождий Християнин на
вид беззаконія мусить заставити
ся за святостию Божого загона.
Сто разів більше Ми, душпасти-
рі Ваші, мусимо прилюдно осу-
дити гріх і згрішенє і заставити
ся за зневаженєм в Його запові-
дї Христом Спасителем.

Нещасні думали в своїм за-
сліпленю, що ділом беззакон-
ним прислужат ся своїй народ-
ній справі. І на халь знайшли
ся люди — з боєм се кажемо,
котрі самі так думають і иншим
так справу представляють, котрі
злочину боронять а може і зі-
злочину тішать ся.

Коли яко християнин і як Е-
пископ підношу голос обридже-
нню на вид сповненого злочину в
Коропці, здоптаного Божого за-
кона, то ще сильніше як Русин
мушу голосно і з сильною рішуч-
ністю запротестувати проти та-
кого понятія, що злочинами (ви-
бори в 1897 р. баденівські, масо-
ві арештованія при страйках, Му-
жилів, Лядське, Горучько), що
образю Бога, що зневаженєм
Христа, що здоптанєм Божого
закону можна служити вітчині.

І цілком слушно сказав вже
про се св. Августин: „Чим же
є держава без справедливости,
як не великим товариством роз-
бишак“ і т. д.

В день смерті Марка Каганця
† Андрей Митрополит.

І так менче більше (як се на-
писала одна з краєвих часопи-
сик, за якою ми подаємо в ско-
роченому се „посланіє“) повинен
був відізвати ся митрополит за-
раз по вбійстві Каганця, бож
прецінь церква не знає ріжницї
поміж графом а хлопом і кожде
вбійство повинна однаково осу-
джувати. Сю ріжницю зробив
доперва сам граф Шепт., і тому
то його посланіє не є послан-
нєм найвищого церков-
ного владики, але над-
житєм церковної власти
в цілях чисто св'яцких,
потивних духови Хри-
стової науки, а змірених ли-
ше до того, щоб підхлїбити ся
лише „сильним міра сего“ і то
проти інтересів власно-
го народу.

А що так є дійсно, то про се
свідчить і той факт, що послан-
нє призначене для народу ле-
два найбільшї громади Львова
отримали в неділю, в яку оно
мало ся читати, коли тимчасом
польські посли у Відні мали йо-
го вже в суботу рано...

Нарід в Галичині осудив сей
брудний, протинародний ви-
ступ наших єпископів, бо як до-
носять до „Діла“, в неділю, під-
час читаня сего агітаційного
„посланія“, коли звичайно вся-
ких проповідий слушає дуже
уважно, то підчас читаня сього
посланія немилосерно — каш-
ляв...

Бо лиш на осуд заслугоє таке
виступанє ся „князів нашої
церкви“ в Галичині польській
шляхти.

Сумно, дуже сумно!...

*) В часі страйків митрополит
видав посланіє в яким в дуже о-
стрий спосіб виступив проти на-
ших безземельних нуждарів, які
бороли ся о поліпшенє своєї
долі.

**) Гляди ся сама сторона, па-
ру стрічок више.

**Проекти під розвагу
делегатам Х-ої гол.
конвенції.**

5.
Від. 136 Р. Н. С. на сво-
ім мітингу, дня 10 мая с.
р. рішив односторонно по-
дати за відповідне під

розвагу четири делегатам
Х-ої головної Конвенції
слідуюче: Заважєм воєне
довіріє генеральному Голо-
вному Урядови Р. Н. С.

Висказуєм цілковите вдо-
воленє Хв. Редакції „Сво-
бода“, за спосіб редагова-
нн нашого любого органу
і за янове становище зава-
те Хв. Ред. „Свобода“ су-
прогн дотеперішних бала-
мудців Церковних; н-дто,
повеже всі прачі Органі-
зації старали ся усильно
бути випревадим чинником
в хосен своїх віроіспові-
дань, тымто уважаємо за
конечне, щоби наша орга-
нізація посеред таких не-
здорових відносин веім
взгляді не оставала по за-
ду, але щоби тоже станула
на стороже свого віроіспо-
віданнє і длатого пресеку-
ем:

1. До §. 195 по словах:
„кождий має подати вік“,
дати: „Віроісповіданє“.

II. §. 305 по словах: Член
кождий допустивший ся
нечесного учинку; до-
дати: „перейде на схизму,
стане хрунити і т. д.“ су-
спендований, або виклю-
чений, хіба, головний лі-
кар узнає его за умислово
хорого і тогда поступать
он в ним після §. 302.

III. Упростити Іх Пре-
святцество, щоби зво-
лили обнати Покровитель-
ство над „Руским Народ.
Союзом“.

IV. Закладає ся пятий
відрубний Фонд премійний,
повсталий з односторової
щомісячної вкладки, а при-
значений на щорічні пре-
мії, не перевищаючі поло-
вини суми річних вкладок
подинокого члена, для тих
членів, котрі безперерви
були найменше через 25
літ членами Р. Н. С., все
точно вридержували ся его
статутів і через свій відділ
внесли удокументовану
просьбу о таку, причім: з
сего фонду, дальше, голов-
на Конвенція на предло-
женє Голов. Уряду буде
визначати премії для най-
більше заслужених членів
Р. Н. С. Стрічки під ч. I.
і II. уважаем лише яко
додаток на протяг часу до
XI. Голов. Конвенції, в-
надії, що час улічить хо-
робливий настрої теперіш-
них відносин і знов повіе
здоровим духом — а наш
Р. Н. С. стане і дальше
гарно розвиватись придер-
жуючись дотеперішних
Статутів.

Carnegie, Pa. May 10 1920.
За Уряд відділу 136.
Володимир Касківь скар.

6.
Проект під розвагу набли-
жаючий ся сегорічний Кон-
венції, в обороні брацких
маєтків.

Брацкі маєткя, котрі ма-
ють бути помочію для
хорих членів брацтв дуже
упадають, а се по тій при-
чині: член не прийде на
мітинг, отже відділ мусить
за него платити розмет з
брацкої каси і подає его
на другий місяць до роз-
мету Союзу. На другий
місяць той член каже, що
не може платити розмету

задля якихось там причин,
отже відділ мусить запла-
тити за него другий раз
розмет і доперва тоді має
право викреслити его з
членів Союзу. Нераз є і
так, що відділ платить за
два, три, і більше таких
членів і через тоє каса
брацка тратить свої гроші,
котрих потребує на випла-
ченє хорим членам. Подає-
мо отже сю справу під
розвагу головної конвенції,
якій кладемо в обов'язок,
щоб придумати якийсь
спосіб зарядити сему.

Рівнож після нашої гад-
ки д-брий єсть проект Дра
Сіменовича, щоби учинити
Союз св'ятским товари-
ством, приймати членів до
50 літ житя та завести
мудури козацькі, що при-
тягне молодіж в товари-
ства.

Веет Сенека, Н. Й.
I. Горюх.

3 конвенції „Соединенія.“

Як відомо, на днях 25,
26, 27, 28, 29 і 30 мая б. р.
відбула ся Х. головна кон-
венція Соединенія греко-
католицких братств в Йон-
керс, Н. Й. Тому що кон-
венція не скінчила ся пе-
ред замкненєм сего числа
„Свобода“, діiamo ся в шир-
шим гаданні проки що
отсами загальними подіями.

I. Соединеніє показало ся
ворожим гр. кат. церкві
тм, і, що головний уряд
„Соединенія“ в навіть двоє
святцеників (о. Головатий
і о. Васовчик) заказували
делегатам брати участь в
Богослуженю, 2. що позво-
лили підхмеленим делегатам
крайно бруковими вислова
ми понижати достоїнство
гр. кат. Єпископа, 3. що
ввбрано духовним управи-
телем „Соединенія“ св'я-
щенника, який не стоїть
в звязи з греко-католицкою
церквою.

II. Головний уряд „Сое-
диненія“ а межі ними
святценики (Лавришин)
розповували через цілу кон-
венцію делегатів при барі
в шинку, щоби їх підхмел-
ених лекше ужити до сво-
їх підлях цілий.

III. Головний уряд „Сое-
диненія“ шафував проти
ухвал послідньої конвенції
вдовичими і сиротинськими
грішми на бенкети, на пу-
сті паради з керичами для
заблахманенія і приеднаннє
делегатів.

IV. Головний уряд ви-
ключив в нечувано варвар-
ський нелегальний спосіб
найчесніших делегатів від
участі в нарадах конвенції
без причини, лише тому,
щоби они не отворили очий
делегатам на скрайні його
підлости і махінації.

V. Мимо сего, що викри-
то грубі неправильности в
касі, що конвенція не уді-
лила абсолюторії старому
урядови, махери ріжними
рафінованими штучками
попровадили конвенцію так,
що знов вбрано крайних
падлюків до нового уряду,
як: звісного безбожника
Жатковича на вічного ре-
дактора „Вісника“, а архи-
хруна і коршмара Johna

Ugrina председ. ю. а духов-
ним управителем о. Стедо-
вича, скривного деморалі-
затора гр. кат. народу в
Америці.

Ширше справозданє в
подробіяхми подемо в най-
близтих числах „Свобода“.

Справоздавець.

**Як відбулась
CERKOVNO CIVILNA SCHO-
DZA V BRADDOCK, PA.**

Давно і шумно заповіданий
папою Жатковичом конгрес ца-
вільний відбув ся в Брэддок дня
14. мая с. р.

В ч. 18 Ам. Р. Віст. якийсь п.
Referent описав ту schod-zu так
по циганський, а найбільше що
поминув мовчки всякий протест,
який появиив ся між делегатами
проти работи папи Жатковича,
що я змушений подати до пу-
бличної відомости правдивий
перебіг нарад з того „конгресу“.
Я був делегатом в імени брац-
тва св. Йоана Крестителя з
Монессен, був присутний аж до
моменту, як Жаткович просив о-
ялмухну на заплаченє галі, тож
оповім докладно і правдиво, як
відбув ся той конгрес.

Конгрес отворено молитвою
„Христос воскрес“, почім ви-
брано лиш одного записника а
президентом остав біскуп Угрин
той сам, що і скликавав „кон-
грес“. Прецінь так діє ся всюди,
що председателя скликаних збо-
рів вибирають присутні з поміж
себе, але біскуп Угрин видно бо-
яв ся, щоб не дістало ся ему де-
що, отже сам заки вибрав ся
председою. Він перший зачав
говорити, але зараз таки закри-
чали го, щоби говорив по руськи.
Говорив за Пресєв. Ортинсько-
го всі ті дурниці, які до сего ча-
су писані були в А. Р. Вістнику,
а в своїй бесіді свідчав ся Жат-
ковичом. Обвиняв Пресєв. Ор-
тинського, що не додержав того,
що обіяв делегатам в Нью Йор-
ку і запитав ся делегатів з Бра-
док, чи було ухвалено в Нью Йор-
ку, щоби платити 5 процент на у-
триманє єпископа. Брэддокські де-
легати сказали, що ні, ну але ми
знаємо, що збрехал „Бискуп“
Угрин забрав 5 рази голос, але
говорив так неясно, баламутно,
що тяжко було розуміти, о що
му ходить в его бесіді. По Угри-
нович забрав голос „папа“ Жат-
кович. Слыівав на нуту свого
„бискупа“ Угрин, лиш з тою
ріжницею, що вже не свідчав
ся Угрином. Забивав з рази го-
лос, щоби і сказав таку дурницю, що
Пресєв. Ортинський не має
жадного права, бо му того права
не дали ані св. столиця, ані Пан
Біг ані люде. Та ту кождий міг-
би запитати недопеченого папу
Жатковича: если хтось не має
жадного права а за тим сили,
то чого бороти ся з ним і скли-
кувати конгреси? По Жаткови-
чови зачав говорити якийсь Я-
нуш, та не можна було чути его
імени, бо нарід був вже збуре-
ний, гнівний, — галас, крик, з
чого можна було визнати, що
навіть і ті, що вірли в добру ів-
тенцію конгресу, мусіли постват-
вати против плюговому оклеветаню
По Джурі, який тихо і
на нуту Угрини і Жатковича
плів, виступив якийсь Кіпіла і
плів неготовлені річи на єпископа.
Говорив, що був 6 рази у є-
пископа, бо го парохія посилала
і сам єпископ го просив до себе,
що єп скоп давав ему долара,
щоб церков переписав на єпи-
скопа, але він, Кіпіла, не хотів
за так малу суму переписати і
такі інші дурниці. Сего вже було
за багато. II. Михайл Соболь з
So. Sharon дірав ся до слова і
вичитав таку науку Угринови
і Жатковичови, що ті аж забу-
лись, непамятались з астиду і
ганьби. Виказав Жатковичови,
що яким способом і крутаннюю
воував против Годобая, такого

самого способу бере ся і против еписк. Орницького і протривав в кінці, щоб Угриня вибрати за епископа а Жатковича за папу. Опісля не було кінця. Коли Жаткович опам'ятав ся, моргнув на Угриня, щоб Собольови не дати говорити дальше, але п. Соболь не дав ся збити, докичив свою бесіду і вийшов з галі засідань. В тім встав оден делегат, одесь імя его було Майксі — каже, що він противить ся слову п. Соболя, бо як ані Угрин не хоче бути епископом ані не хочемо Орницького, то найліпше як его, Мацка, виберуть за епископа. Але не встиг ще бідака скінчити, чи вже оживились за двері. Видить Угрин, що біда, виступає з чимись арушами паперу і починає читати ніким невibrаний комітет, та ту спинив ся крик, гук, прокляти, прізиви: Жаткович папа, всі плястками понад головами вбивають, що ах, здаєсь, шибиді від крику бренчать. „Уряд не має права вибрати комітет“, „додай з платформ“, „бетари“ і т. д. Угрин старає ся утихомирити, але дарма, серед крику і гамору кричать Угрин, що треба до комітету таких вибрати, щоб і до печка піти готові, та се няч не помагав. Мусили вибрати комітет. Та повече ніхто не хотів приймати на себе такої уряд, то доти пробовано і допасовувано, доки не вибрано самих побідиких Угриню і Жатковичові.

Нарад ніхто не розумів, не знали було о чім говорять заля крику, гамору, так, що коли Жаткович 2 рази запитував: чи chiese biskupa? то одзиали ся голоси: chiese, але о чім єпископії була мова, майже ніхто не знав, як з розмови довідав ся. До слова не можна було дспрситись. Я 5 разів сам просив о слово, але не дїстає, треба було мати сильнійші груди і перекричати, то тогдн-б може був прийшов до слова.

Коли серед такого крику і замїшаня Угрин-Жаткович видїли, що вже по конгресї, виступив Жаткович і просив о ямужну на заплаченє галї, але серед проклятїв, вигукуваня делегати опустили галю в найбільшїм чепорядку.

Всіх людей — не делегатів — було около 100, бесідників було 10, а непорядку, крику, прїзвів і проклятїв найбільше вийшов з того конгресу і мимоволї прїйшла менї гадка: і така дич має приписувати і розказувати епископови, як він має радити і що робити?

Та відбув ся Жатковичів конгрес.

Александр Горошак делегат в імени руского брацтва св. Йоана Крестителя в Монсен, Па.

Концерт і аматорске представлєне в Jersey City, N. J.

Запануєм і ми братя у своїй сторони!

Отеї слова нашого українського мнну сповнились. Так бо можна сказати, если мало ся нагоду бути на концертї і театральнім представлєню в Джерзі Сїті, Н. Дж. дня 24-го мая 1908 р.

Звїстно, що від чотирох років панував в тамошній рускій громаді роздрї, і зверхна власть попалась юдиним способом в руки американських чорносотенців. За тим ішли безперивні спори і люди, котрі колись були труженниками і основателями церковної громади в Джерзі Сїті усїма силами старались вирвати людеке добро зложено на по будованє церкви з руских митарїв-готельників, котрі рабували грїш складаний на престол заедно з кї кї нений їм на бару за пиво.

Соромно ставало, двалачсь на сю руску громаду, зарослу буряном мертву і розпадаючу ся. Аж ось з прїйїдом Преобыв. Епископа Орницького в Америку вступила відвага у серця джерзисетських громадян і в надїі певної побіди кивулись против свїх ворогів грабителей.

І з словами „Бог за нами, ми за Ним, наше діло єсть свьатим“ боролись ови поки не усунули усїх перешкоди якї московскї побережники їм ставляли.

Зрадїли на вїсть побіди так джерзисетскї громадяни як і посторонні люди. Колись бо ся громада була пїонерзм у організаційній праці Русинів і домінувала над усїма церковними громадами.

Недільний Вечерок був власне доказом відродженя ся духового жита в Джерзі Сїті. Тож я, прочитавши оголошенє про сей вечерок, постановив на нїм бути. З Нью Йорку до Джерзі Сїті дорога недалеко — от через „потїк“ тай вже на місци.

Вечерок сей відбуває ся у церковній галї, а народа зїйшлось, наче пчїл у рою.

Начато концертом, який оставав під дїрігентурою місцевого учителя п. Анд. Гела, котрий вже від давна давав в многих громадах докази своєї діяльности і знаня музики. Хоч співачки по йно згуртовані у співачкій кружок, то всеж таки усї точки концерту вийшли примїрно гарно.

Першу точку „Моїтва“ відспївали школярї мєло і гармонійно. 2-гу і 3-ту відспїває хор з повною брауурою, розлюблюючи публіку красою мелодїї і за се збирає гучні оплески. Точка 4-та се наче молодця під вінцем, на котру усї ззирають ся а она розкішна, ніжна, голос єї се-ребрить ся від надміру щастя... Такого вражїня я дїзнав слушаючи тердет „Рїкою на водах“, який виконали пї В. Гела, пї А. Лабовска і п-на А. Бабак. Сьміло мож сказати тим паньма, що они побїдалиб сотки руских співачок, яких чує ся на всїляких концертах. 5 та точка „Тополя“ була віддеклямована п-ною А. Бабак з чутем і правдиво по ораторскє. 6 та т. деклямація „І старому придасть ся школа“ віддана добре М. Микитишином закінчила часть концертову.

Опісля слїдувала прївіт на промова місцевого пароха о. Улицкого, в якій загрївав до праці молодї силї, поклакуючись на першенство Джерзисетчан у давнійшїм свїдомїм житю Русинів. Вкінци пояснив моральне значїне штуки „Страйк“, яку опїсля відо-

брали аматори джерзисетского драматичного кружка.

Штука „Страйк“, о Струтьняського, обходять тепер усї рускі громади, і хоч написана на мотивах краєвих, то всеж таки має велику вартість в театрїшній порї тут в Америці. Такї типи яких бачимо у „Страйку“ маємо тут повно, лиш в иньшїй модобї і протївних належалоб уживати таких самих средств якї бачить ся в штудї „Страйк“.

Самє представлєне видало, завдяки добрій режисерїі п. А. Гела, від кожним взглядом вдоволяючо. Вїльня часть рїль находила ся в руках випробованих аматорів. Про розклад поодиноких рїль злишно тут писати, бо штука „Страйк“ звїстна широкому загальному. Ограничусь лиш на зазначеню імен аматорів, котрі своєю гарною грою викликали у публіки милає настрої до всего що дїше поступом і щерорускостю.

З живочих рїль заслужують на похвалу п-нї А. Лабовска, п-нї П. Костецка і п-на А. Юцак; з рїль мужеских пп.: К. Кирчів, Т. Лабовскїй, С. Ядловскїй, Т. Яворскїй, Д. Саноцкїй, П. Маїїловскїй, Л. Павелчак, М. Келачава, Т. Панаала і два молодї хлопцї В. Сандович і С. Медвідь.

Так закінчав ся, першїй Вечерок, а судячи по силам аматорского і співачкого кружка підуть за ним другї вечерки і зацївите там знов давнє жите. А тоді заспївають усї

Живем, живем своїм житєм его вїхтє не відберем!

Гість

Іван Радикал в відповідї Микитови Хруньови на листи поміщенї в 19 і 20 числї „Правди“.

Слухай, ти Микитє Хруньо! Ти з нами не братає ся. Але замкни хавку дурню! В Українїзм не мішай ся. — Бо Українец з підлим звїрем котрий за квартиру вієки, Чи з батяром, чи злодійом цілуєтесь всегда в пїски — Не збратаеть ся ніколи, — Але буюком буде гнати. Тому раджу тобі Хруньо, Щоб вчивсь добре утікати. — Всяку зволює ти дарую. Но від Українцїв засї — Віхті, Берки і Фекули, Павлуєї, Мурдан і Леєї. Дальше Платон і Туркетич. А і Товта не забудьте, Угрини і Жатковичі, Шепеляки і Пачути. Цїлуйте ся, величайте, Вїйтець в пїски, плїюйте в очї, Пийте брагу, спїть під столом, Або в Мортка під порогом. Радикали і Українцї не збратают ся з тобою, Тому раджу тобі дурню, Спи спокійно в своїм гноку. Й не виставляй рїла з него, Но запхай по самї очї, А як брага пред тобою, То пий свинє поки хочеш. А як вже брага не стане, То удай ся до Платона — А він на своє пристанє, Що

привчїть в цїв гальона. Але що то є цїв гальона? Для Цудика та дружини, Котра салшон від салшону авиджує кождой години. Йї потреба досїть брїги. Щоб азиє закропоти. Тож не знаю ча в Платона, Мажнї тільки заслужати. — Але можна спробувати. За тоє не заплачати ся. І як дасть Платон то вїгтя — І не треба спочивати. Але сей час мачай рїло, Тягни брагу із корїта. Не пятай ча „cold spring whїска“! Чи лиш проста оковїта. Бо без браги Хрунь не може Вїтримати і години, Як нема браги в корїтї То бїгне, що сей час гине!

II.

Тепер приступїм Микито До другого твого листу — Але звяжай, пєсїє сїну! Мусїш менї відповісти — На три ватаня небоже — Якї ставлю тобі вїні — Повїдай і уважайже, Щоб вє не дїстав по сїні.

Во ти звяєш, що Іван — Нїколи не жартував. Але як що обїцає, То і слова додержав. Так і вїні Тобї буде, Если що збрешеш драбуго, Тож ушїв торбу на зуби — А на кров ушїй йще другу. Але що нам говорити — Приступїм скорше до рїчи. Повїдай хруньо Микито — Як відбулось в Скрентон вїче? І за що драба Цудика, Проввали там свїнопасом? Таж він пасє лиш хрунїта, Чи і сванї нас він часом? Розповїд ми про яку то — Паньпудю ти росписав ся, Чи не то ся вона буде? — Як казали менї люди, Як раз Цудик мов та свїня, Що цїлий дєнь землю рїла Вертає в салшону до дому. Но „мієсїє“ не отворїла. Сам не мїг він се зробити. Хоть намучив ся не мало — Пробував вїкном теж вїєсти — І то му ся не удало. Во нога поховзлась ему — Тай упав він на долину — І під сходи закотив ся — А гадав що під перїну. Там намадав щось мягеньке — З довгим рїлом та товтецьке — Котре там ще від вечера — Положилось спочивати. А хрунь Цудик пізнав свого, тож не дуже о те дбає, Щобї дїстатїсь до „гоом-у“ — Но під сходами лишаєсь. І в товариствї „паньпудї“ Кланюхої льощини — Перележав він до рана — Аж до семої години. — Трета точка буде така... Про котрого то ти дика — Розписав ся вражїй сїну, Чи про того що флащану — Помагав Цудикови полокати? Таж се „перла“ ваша хруньо! Він на цїлу Америку — Найліпше знає музику. — А який з него „кацап“ Правда, що круглий — дурак. Одна такого вам треба, Щобї дїстатїсь до неба — Розумїєсь в „дарославне“... Єго то лиш поспитати — А він як стане брєхани, Що дорогу тую знає І що всїх хрунїв кохає, І що всїх там запровадїть І при корїтї посадїть. Там будете в щастю жати — І дєнь і вїч брагу

овтє. Того всего жичїть вам

Твій кум Радикал Іван Абрагамовскїй.

Генрик Сенкевич засуджений.

Дня 18 мая перед судом присяжных у Віднї відбула ся розправа проти польського писателя Генрика Сенкевича (автора *Огнїєк* і *Мїєсьєт*, повїстї в якїї обїдаєв блїтом вїзвольний рух нашого народу за часів Хмєльницкого, та звєлячав такога дикого ввїра в людскїм тілі, який був рєвєгат Нрема Вашнегєцькїй, що відрїє ся свого роду, своєї народности і вїри, що устроюєв на цїлі милї вулицї з вбитих на палї козаків) обжалуєвного нашими академіками о обїду чєсти.

Коли минувшого року, по бучї на львівскїм унїверситєтї польскїй ц. к. суд безправно поарештував наших академіків, сї, щоб запротєстувати проти сєго, уладїли в вєзницї голодний страйк, в наслідок чого польськє-галицькїй суд окрив ся свїтовом шкандалом і був змушений вїпустити академіків на волю. Сей надшарпанїй гонор польскї власти в Галїчїні вєзв ся латати „рицєрж з Обленгурка, їмць пан Заглоба Сенкевич“ та написав в вїмєцькїм днєвнику „Zeit“ статью, де сказав, що академікі „в арештї, де їх сховали, зааранжували голодний страйк з вином і бєфштїками“ та вєзгалї в цїлій статї старав ся осьмішити перед свїтом вїзвольний рух Українцїв в Галїчїні.

В відповїд на се пєтьох академіків ввєсло скаргу проти клеветника. Розправу відкладано пару разів, бо раптом пан Сенкевич стратив гумор і відвагу та неначе шгубак, що кохає ся перед школою, коли не навчїть ся лекціє, так він вїчно удаєв хорого, коли лиш прїйшов рєчїнецє розпїрає. Та і 18-го мая його не було, а розправа відбула ся в єго наприсутности. По одновдєвнїй розправї судїї присягаї 11 голосами проти 1 го узнали польского клеветника винним і судїя засудив його на мїєцєць арешту.

І тут не ходїть о кару. Важнє тут се, що безсторонний суд польского геїнїя, батька цїлого повїнїстичного руху проти Русинів узнаєв клеветни-

Тї що роблять на дворї!
виставленї на амїно і вогнїстї, уникнути руматїзму і нєвралгї, если будуть вивчати

Д-ра Рїхтера Котвичного Пейн Експелєру
ноли почувють першї сїмптومي. Сей лїєн роблений згїдно з острїми мїєдїциннїм законом і має 35 лїтну нєзавхїтану славу.

На продаж у коуэрого нєбудї аптїкара, по 25 і по 50 центїм або у вєлєстїтїєв.

F. AD. RICHTER & CO.
215 Pearl St., New York.

ком, який послугєє ся брєхнєю, калюмнїями, і в сїнуацієма, вєзгалї такими средєтвама, якїми послугують ся люди найнїєспїє моральнїє вартостї. А се тїм бїльше кєдає тїнь на него, що він є свїтової слави писатель, отже яко такий, він тїм менче має морального права обїжджати навїть найвєзамїтїшого чєловїка. Во кому багато дано, то від того і багато вимагає ся.

Дальше, засуд відєського суду, є такєж засудом усєї польскїє прєсї і всєго польськєго загалу в Галїчїні, єго брєхлївостї в чернєню усїх змагань нашєго люду.

Від якогоєє часу польськє шляхта не має щастя. Де лиш торени ся, сама моральна гнїль, усюди смєрдят, розлазят ся. З болота повстала, в болото і розлазят ся. — А одним з консєквєнтних фактїєв сєго розкладового процесу є власнє засудженє і ввїказанє моральної вартостї найбільшого письменника польськєї шляхты — Генрїка Сенкевича.

ВСТУПАЙТЕ ДО РУС. НАР. СОЮЗА. СОЮЗ ПЛАТИТЬ ТИСЯЧ ДОЛЯРІВ ЗА ЧЛЕНА!

ФАРМИ НА ПРОДАЖ!

256 акрїєв, дїм 8 кїмнат, стодолє, стаїлї, сад, керївнїєк конїтус 2 6000 дол.
176 акрїєв, дїм 6 кїмнат, сад, лїє і пєчє, цїна 1.000 дол.
61 акрїєв, дїм 4 кїмнат сад 7000 дол.
42 акрїєв, стор, дїм 9 кїмнат, вєлькїй сад, стодолє, стаїлї, цїна 3.300
46 акрїєв, дїм 4 кїмнат, стаїлї, стодолє, сад 700.00 дол.
260 акрїєв, дїм 5 кїмнат, 200 овочєвих дєрєв, цїна 3.200 дол.
98 акрїєв дїм 9 кїмнат, усї будівлїєк 80 овочєвих дєрєв 1.200 дол.
110 акрїєв, дїм 4 кїмнат, сад 1.300 дол.
50 „ „ 4 „ „ 700 дол.
106 і пїєв акрїєв, дїм 6 кїмнат, сад 700 дол.
12 акрїєв, дїм 4 кїмнат, 40 овочєвих дєрєв, цїна 800 дол.

Усї тї фарми лежать в стєйтї Вїрджїнїє і мають полє, лїє і овочєвї садє. Голосїть ся о бїльшїх вїдомостї до:

JOHN JELINEK
1116 Pine Way Braddock, Pa.

В загальнім інтерєсї
прошу вас спасати менї чїм скорше імена і докладнї адреси всїх готельників, сторнїкїв і тїх, що послають грошї до краю та продають шїфкарти на вашїм плейзї а котрі роблять з нашими людьми бїзнес.

Напїшїть також якої они народности. Спис такий засїлайте на адресу
Jno J. Ardan, 339 Second Ave. New York, N. Y.
Сподїють що жадєн свїдомїй Русин не забудє се зробити.

З поважанєм — Іван Ардан.

СПРАВИ „СОЮЗА“

Отець духовний „Союза“:
 о. Стефан Макар, Phone 46-12
 11 May St., Ansonia, Conn.

Головний Уряд „Р. Н. С.“ на роки 1906-1908.
 Председатель:
 Константин Бирчів,
 140 Essex St., Jersey City, N.J.

Місто-председатель:
 Іван Парилляк, Terryville, Conn.

Касієр:
 Алексій Шаршонь,
 524 Pine & Franklin St., Shamokin, Pa.

Секретар фінансовий:
 Осип Ядловскій,
 Box 76, Jersey City, N. J.

Секретар рекордовий:
 Георгій Лабовскій,
 Box 76, Jersey City, N. J.

Радні:
 Т. Талпац, Shamokin, Pa.
 Лев Моніта, Lansford, Pa.
 Михайло Беля, Holyoke, Mass.
 Матій Семенюк, Sayre, Pa.
 Ф. Поливка, Hazleton, Pa.

Контрольна Комісія:
 с. Л. Левачкий, Shenando h, Pa.
 Осип Стеткевич, Shamokin, Pa.
 О. Калакука,
 91 S. Washington Ave. Scranton, Pa.

Головний організатор:
 Осип Ядловскій,
 Box 76, Jersey City, N. J.

Посмертні вісти.

Евфрозина Ставська, членкиня Р. Н. Союзу, вік 34, жена Стефана, члена Р. Н. Союзу від 34 Old Forge, Pa. померла 30 мая б. р.

Елена Бережніак, жена Михаила, члена Р. Н. Союзу від 4 Jersey City, N. J. померла 25 цвѣтня б. р.

Розалія Филіцчак, жена Антонія, члена Р. Н. Союзу від 158 New Kensington, Pa. померла 5 мая б. р.

Анна Мерена, жена Николая, 1-го члена Р. Н. Союзу від 1. Shamokin, Pa. померла 29-го апріля б. р.

Цепенюк Яков, член Р. Н. Союзу від 158 New Kensington, Pa. помер 18 мая б. р. Небіцкиє походив з села Шорске, пов. Заліщики.

Вічна пам'ять!

Ч. 565. КВІТ 1500 на п'ятнадцять доларів, котрі п. Яцко Раджик отримав яко посмертну заемогу по Стефані Раджик з Головної Каси Р. Н. Союзу в Америці.
 Карнегі, Па. дня 10 мая 1908.
 Яцко Раджик.
 Сьвідки:
 Динозій Астряп.
 Лука Кравчишин.
 Від місц. Уряду Р. Н. Союзу в Америці.
 Іван Складко, прде.
 Лука Кушен, секр.

Ч. 550. КВІТ 20000 на двіста доларів, котрі п. Іван Вачка отримав яко посмертну заемогу по Юрію Голошник з Головної Каси Р. Н. Союзу в Америці.
 Tower City, Pa. 22 мая 1908.
 Іван Вачко.
 Сьвідки:
 Міке Сербій.
 Зомбар Георгій.
 Від місц. Уряду Р. Н. Союзу в Америці.
 Георгій Зомбар, прде.
 Михайло Луцо, секр.

Ч. 552. КВІТ 19900 на стодевятдесят девять доларів, котрі п. І. Пустельник і І. Карлицкий отримали яко похоронні кошта по Теодорі Масляку з Головної Каси Р. Н. Союзу в Америці.
 Mahanog. Plane, Pa. дня 22 мая 1908.
 Сьвідки:
 Іван Пустельник.
 Іван Карлицкий.
 Від місц. Уряду Р. Н. Союзу в Америці.
 Василь Роман, прде.
 Іван Пустельник, секр.

Ч. 557. КВІТ 40000 на чотириста доларів, котрі п. М. Владка отримав яко посмертну заемогу по жені Юліанні з Головної Каси Р. Н. Союзу в Америці.
 Пітсбург, Па. 11 мая 1908.
 М. Владка.
 Сьвідки:
 Т. Калыновскій.
 Н. Войтович.
 Від місц. Уряду Р. Н. Союзу в Америці.
 Н. Войтович, прде.
 Ю. Бережніцкий, секр.

Ч. 561. КВІТ 1500 на п'ятнадцять доларів, котрі п. Дмитро Мороско отримав яко посмертну заемогу по донці Касі з Головної Каси Р. Н. Союзу в Америці.
 Perth Amboy, 12 мая 1908.
 Дмитро Мороско.
 Сьвідки:
 Андрей Фидорик.
 Петро Голодинскій.
 Від місц. Уряду Р. Н. Союзу в Америці.
 Н. Ваверчак, прде.
 С. Крацкий, секр.

Ч. 548. КВІТ 10000 на сто доларів, котрі п. А. Капітула, Р. Руфін і Янкович отримали яко посмертну заемогу по Андрею Канчуга з Головної Каси Р. Н. Союзу в Америці.
 McAdoo, Pa. 28 мая 1908.
 Сьвідки:
 Іван Посипайко.
 Від місцевого Уряду Р. Н. Союзу в Америці.
 А. Капітула, прде.
 Р. Руфін, секр.

Ч. 545. КВІТ 23200 на двіста тридцять два доларів, котрі п. Федор Кушвара, Сим Лука, Фришко Петро і Адам Галашинський отримали яко похоронні кошта по бл. п. Несторі Кушварі з Головної Каси Р. Н. Союзу в Америці.
 McKeesport, Pa. 23 мая 1908.
 Федор Кушвара.
 А. Галашинскій.
 Сьвідки:
 Андрей Яблінскій.
 Лешко Спідняк.
 Від місцевого Уряду Р. Н. Союзу в Америці.
 А. Галашинскій, секр.

Ч. 544. КВІТ 38400 на триста вісімдесят чотири доларів, котрі п. Федор Кушвара отримав яко посмертну заемогу по бл. п. Йосифі Кушварі з Головної Каси Р. Н. Союзу в Америці.
 McKeesport, Pa. 24 мая 1908.
 Федор Кушвара.
 Сьвідки:
 Андрей Яблінскій.
 Лешко Спідняк.
 Від місцевого Уряду Р. Н. Союзу в Америці.
 А. Галашинскій, секр.

Ч. 394. КВІТ \$20000. (975 К) на два сто доларів, котрі п. Василь і Параска Олексяк отримали яко посмертну заемогу по своїм сині Ісидорі з Головної Каси Р. Н. Союзу в Америці.
 Вороблик шляхотскій, 14 мая 1908.
 Сьвідки:
 Іван Бурка.
 Йосиф Бурка
 Громада Вороблик шляхотскій.
 Струс, н. гр.

Ч. 564. КВІТ 14900 на сто сорок девять доларів, котрі п. Петро Лепак отримав яко посмертну заемогу по своїй дощці Анні Лепак з Головної Каси Р. Н. Союзу в Америці.
 Пітсбург, Па. 25 мая 1908.
 Петро Лепак.
 Сьвідки:
 А. Стефанович.
 Т. Ятчишия.
 Від місцевого Уряду Р. Н. Союзу в Америці.
 І. Пастирскій, прде.
 А. Стефанович, секр.

Ч. 547. КВІТ 90000 на дев'яност доларів, котрі п. Анна Канчуга отримала яко посмертну заемогу по Андрею Канчуга з Головної Каси Р. Н. Союзу в Америці.
 McAdoo, Pa. 13 мая 1908.
 Анна Канчуга.
 Сьвідки:
 М. Запотоцкий.
 Д. Капітула.
 Від місцевого Уряду Р. Н. Союзу в Америці.
 А. Капітула.
 П. Руфін, секр.

Рух відділах Р. Н. Союзу.
 MONESSEN, PA. брацтво сьв. І. Крест від 62 подає до відомости всім Русинам тутешнім і в околиці, що Бр. приймає нових членів в місяці Юнію і Юлію до Брацтва без вступного, а до Союзу після Статутів
 Митинги відбувають ся в кожну 2-гу неділю по 1-шій в Церковній Галі точно о 2-ій годині пополудня.
 Василь Сивак секр.

PITTSBURG, PA. бр. сьв. О. Николая від 53 подає до відомости, що в місяцю Юнію приймає нових членів без вступного. Адреса нового секретара звучить: Jul. Berezniaky 725 Carson Str. S. S. Pittsburg. Pa.
 Ю. Бережніцкий секр.

WILKES BARRE, PA. бр сьв. О. Ник. від 99 повідомляє всіх членів, що в місяцю червню, в першу неділю по 15 ім відбуде ся квартальний митинг. Невиявний ся член заплатить 50 цнт. карі.
 М. Годовань секр.

КЕНОНСБУРГ, ПА. Бр. сьв. Арх. Михайла, від 84 подає всім членам до відомости, що піврічний митинг відбуде ся 14 юнія с. р., на котрім уряд братства буде здавав справоздане. Невиявний ся член заплатить 25 ц. карі.
 Просимо Петра Янковского, щоби дав о собі знати.
 Іван Федан прд.

LEINSERING, PA. бр. сьв. Ів. Хрест. від 59 повідомляє всіх членів, щоби явили ся на піврічний митинг дня 21-го юнія 1908. Котрий член не поьявить ся, буде караний після статутів.
 Іван Фариняк, секр.

НЮ КЕНСІНГТОН, ПА. Бр. сьв. Володимира від 158 подає до відомости всім членам, що піврічний митинг відбуде ся 14 юнія с. р. На сей митинг має явитись кожний член без вимку. Невиявний ся член заплатить кару ухвалену на митингу.
 Петро Кузьмиха, секр.

JAMAICA, N. Y. Бр. сьв. Юрія від 160 подає до відомости всім членам, що кожний має ся явити на річний митинг дня 13 червня 1908 р. і свої довги заплатити. Котрий з членів не явить ся, буде заспендований з Союзу. Взимає ся членів місцевих і позамісцевих точно явити ся, в противнім розі будуть карані по 50 цнт, урядники по 1 дол.
 Я. Притика, прде.
 М. Бережанський, секр.

BROWNSVILLE, PA. Бр. сьв. П. і П. від 6 подає всім членам до відомости, що піврічний митинг відбуде ся 28 юнія с. р. Справоздане касове. Невиявний ся член заплатить 50 цнт. карі.
 Михайл Бенца, секр.

ДРІВНІ ОГОЛОШЕННЯ
 як пошукваня знакомих, оголошеня балів, представлень, сходня і т. п. друкує в "Свободі" по ціні одного цента від слова за оден раз. Грші треба прислать наперед.

ПЕРШИЙ РУСКИЙ БАЛЬ устроє тов. „Січ“ від 155 Р. Н. С. в Perth Amboy, N. J. для 18 юнія с. р. в Pulaski Park 730 State Str. в галі Нікодема. Початок о 7-ій год. вечером. На сей баль усіх Русинів в міста і околиці запрошує
 Комітет.

БАЛЬ
 Брацтво сьв. Володимира устроє в Нью Йорку, дня 13 червня с. р. в Ліберті Гал, ч 255-263 E. Гавстон ул. вечерок, в п'ятнадцять річницю свого основаня. Вступ від особи 15 цнт. Початок о 7.30 вечером.
 На сей вечерок запрошає ся всі Брацтва і Товариства, Русинів Русинок з Нью Йорку і околиці. Музика знаменита. Поручає ся
 КОМІТЕТ. 2-2

ІСПИТОВАНИЙ ДЯК
 пошукує посади. Викаже ся добрими сьвідоктвами.
 John Huculak
 20 Amherst Str.
 Manchester, N. H. 2-2

Сли маєте \$75 до \$125

купить собі фарму.
 Повна ціна фарми 300 до 500 доларів.
 Решта грошей на сплату на 3 роки БЕЗ ПРОЦЕНТУ.
ЧИСТИЙ ДОХІД З ФАРМ ОКОЛО 1000 ДОЛ. РІЧНО.
 Если ви умерли по заплачено любовни грошей на фарму, то ваша родина дістане ЧИСТИЙ ДІД БЕЗ ЖАДНОЇ ДОПЛАТИ.
 Пам'ятайте, що ФАРМИ НІКОЛИ НЕ ШТАПУЮТЬ, бо люди все потребують їсти.
 На фармах люди здоровіші і з життям безпечніші.
 Таких фарм на продаж маємо сотки.
 Адресуйте так:
 JNO J. ARDAN & CO.
 339 Second Ave.
 New York, N Y

ПЕРШИЙ РУСКИЙ БАЛЬ

устроє бр. сьв. Володимира від 158 Р. Н. Союзу в Нью Кенсінгтон Па. на дохід Брацтва. Баль відбуде ся на 13 юнія в суботу в Orega House. Початок о 4-ій год. по полудни.
 Запрашаємо всіх Русинів і Русинок місцевих і з околиці. Вступ 50 цнт. для мужчин, жєнщинам вступ вільний.
 За добру забаву ручить
 Комітет.

Бр. сьв. Арх. Михайла в Йонкерс Н. Й. устроє дня 6-го юнія с. р.

ПІКНІК
 в Hilside Park Ashburton and Yonkers Ave.
 Початок о год 2-ій по пол. Вступ від особи 25 цнт. 2-2

ВАЖНЕ для ДІВЧАТ.
 Хочу женити ся і пошукую собі товаришки життя. Єсьм Русином з Галичини, літ 28, маєток вартости 2.200. Дівчини глядаю Русинки, чесної, письменної, щоб знала на машині шати і щоб мала 200 до 300 дол. готівки. Если котра з дівчат згоджує ся на мое подане прошу єї повідомити мене ластовно залучаючи свою фотографію.
 P. D... N.
 P. O. Lethbridge Alta, Can.

ДЕ С
 Петро Шимчишак? Походить з Андріївки польскої Галичина. Вже 7 літ в Америці. Десь жив коло Пітсбург, Па. Глядає его жена. Зуванна Шимчишак. Хто би о нїм знав, най буде ласкав донести на адрес:
 Zazanna Schimchishak
 2656 E. 40 Str.
 Cleveland, Ohio. 2

Велике народне віче!
 відбуде ся дня 9 червня 1908 о годині 6ї вечер в галі Лукача під ч. 845 Carouze Ave. Scranton, Pa.

На вічу тім будуть обговорювати ся справи церковні і народні. Взиває ся всіх галицких Русинів, мешкаючих в Скрантоні і околиці, щоби явили ся на те віче і сим заявили, що лежить їм на серці добро церковне і не дали безчестити наше славне народне імя „чорній ліді“, котра в послїдних часах підняла високо свій хрунівскій прапор і гадає, що сьвіт виверне до гори, ногами.
 Єще раз кличемо, на віче, кожного в кім не вигасла іскра любови до свого рідного народа.
 Комітет.

Папері листові з образами

25 штук 50 цнт.; метрика всякого рода по 3 цнт. за одну; книжка молитовні і сьвітські по дешевій ціні — цінькик висилаєсь на жадане. Адресувати належить
 SVOBODA
 184 Hudson Str., New York

Пришли з краю сьвіжо видані

Твори Тараса Шевченка в двох томах, сторін 543 і 532, з 6 ілюстраціями. Ціна обох томів в звичайній оправі дол. 1.25 в гарній оправі дол. 1.75

ТВЗРИ СТЕПАНА РУДАНЬСКОГО
 том I. 50 цнт.
 том II. 75 цнт.
 том III. 50 цнт.
 том IV. 60 цнт.
 том V. 50 цнт.
 том VI і VII. \$1.50.
 Всі томи нараз \$4.00.

КАЛЕНДАРІ на рік 1908 по зниженій ціні:
 Календар „Просьвіта“ 40 цнт.
 Календар „Іскра“ 25 цнт.
 Календар кшениковий з нотесом 10 цнт. 2-
 Замовленя посилайте на адресу:
RUSKA KNYHARNIA
 404 BROADWAY. SCRANTON, PA.

ТАЙНА ЖИЗНИ.

Від непам'ятних літ учені цілого сьвіта старають ся розв'язати загадку життя, его удержане, заухране, конець. Тепер нас найбільше інтересує удержане життя, повздержане его від заухраня і від передчасної смерті. Наука доказала, що життя можна продовжити через удержане системи травленя в належнім порядку. Та система травленя складає ся зі всіх органів, через які мусить переходити уся пожива в наших тілі. Як лишень спостережемо, що щонебудь є не в порядку, уживаймо сей час Тривера Американський Еліксир Гіркого Вина, який є одним певним ліком на скріплене і удержане в належнім порядку сеї системи. Сей лік приневольить систему травленя до принятія і докладного перетравленя кожної поживи, він скоро вилічить утрату системи ведучу спрчинену нечистотою крові, ослаблене тіла, нервозність, хоробу жолудка і кишок. По всіх артисторах.
 Jos. Triner
 616-622 So. Ashland Ave.
 Chicago, Ill.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНІ „Р. Н. СОЮЗА“

„Союз“ — одноклассно руско народна організація в Америці.

Приймає членів від 1 року до 40 літ жита.

Вступне після літ.

СОЮЗ ПЛАТИТЬ:

В разі смерті члена класи „А“ (ціле посмертне) \$1000.00,

В разі смерті члена класи „Б“ половину посмертного \$500.00

Посмертне за жінку або мужа члена класи „А“ 400.00 дол.

Посмертне за жінку або мужа члена класи „Б“ 200.00 дол.

Посмертне за діти від 15.00 до \$300.00.

В разі утрати: а) обох очей шіг або рук \$1000.00,

б) одної руки, ноги або оца \$200.00.

Сли отець родини в шпиталі божевільних, Союз платить що року родині \$150.00.

Хто хоче вступити до Союзу, мусить вислатись також до братства, яке належить до Союзу.

Важне для П. П. Секретарів Р. Н. Союзу

Повідомляю раз на все, що всі гроші належачі до каси Р. Н. Союзу, посилає ся так: на money order-ах або чеках випаєє ся імя Alex Sharshon, Shamokin, Pa. Далше так записаний money order або чек не посилає ся до Г. лова Касієра, але враз в наказами до Голов. Секретаря. Головний секретар опісля відсилає їх до Голов. Касієра.

С. Ядловскій,
 Голов. Секретар.

Читайте і

На підставі ухвали Конвенції „Союза“, кожде братство принадлежить до „Союза“, повинно мати отсі книжки:

- 1) Книжку членів (іменологов).
- 2) Книжку місячних складок.
- 3) Книжку касову і протоколову.

На сі книжки повинно кожде братство заслати 5 доларів до каси „Союза“

Вовкам в овечій шкурі.

Ця прешла, а день наблизився і так отвергнем діла темряви і облекаємо во оружія світа (Римл. 13. 12)

Звертаюся тут до „святителя“ Платона, яко до доброго знайомого мені земляка й краяна. Ви „святителю“ яко „Архієпископ“ повинні бути з якоюсь освітою, бо були на де яких посадах духовних в Росії й останніми часами ректором Духовної Академії й головою Братського монастира в Києві, де й мешкали. Дуже часто учві сеї Академії обурювались супроти вас й шпурляли вам межі очі всілякі речі: книжки, чорнило й т. и. Таке привітання ви мали теж й в київській духовній семінарії, куди вас занесло лико під той час, коли учні сеї семінарії обурились супроти гніту свого начальника-монаха. Ви дуже гарна людина, нічого сказати. Коли вибирали від Києва до другої державної Думи посла — то за вами чорна сотня агітувала по Києві, примушуючи громадян нагаями та куфками подавати на вас, „святителю“, свої голоси. А скільки київські боми, випадки громадянства, за для сеї „агітації“ випили горілки?! Май же скрізь по київських вулицях валились сії „лиця“ з чорносотенними ознаками на грудях і рикали п'яні: „Платона за посла!“ В Росії — як вам „святителю“ відомо всі, як урядовці, так й попи зі „святим“ урядовим синодом, та взагалі й з такими архирейми як ви, належать до чорної сотні т. е. до ворогів голодного обкраденого громадянства. На чолі цієї чорної сотні — як вам теж відомо — вляляється голова російської церкви цар, або, по сучасно російському — сатрап, кат Микола. В цій чорній сотні — вам теж „святителю російський“ відомо — знаходиться і „святий“ ворогит Кронштадський Іван, який що відомо всьому російському громадянству — рік, чи два назад, зробив во [граді Кронштадті рай перших людей в лицях. Себ-то: понаставляли в великій кімнаті квіток та вазонів, а межі ними ходив магнатський син з молодою дівчиною в убраню Адама та Єви, а ворогит сей — впившись — вляляючи себе за Бога приходив до них на бесіду, мов Бог до наших прародителів в рай, — й благословив їх. Теж у нього на дому, завше бували за молитвами фаніні молодіці які в нього лишались й на довгий час і цей ворогит „молвив ся“. Як це стало відомо громадянству — він змандрував з Кронштадту й довгий час перебував на Ладозькім озері в монастирі (Валаамськім) чекаючи поки все трохи втихомирять ся й забудеть ся.

В державній Думі ви були добрим „заступцею“ зморданого бідолошного російського народу. Ви при-

лучились не до селянства за здерті в якого гроші й ви жили розкішно в Києві та й державній Думі, а прилучились до магнатів урядовців й втували за пих мордерців-шкурдерів. При обговорюванню земельного питання що ви сказали капацькій владі, екскрестіанській учителью?! Ви сказали, що земля не е Бога, а власність урядовців та ката Микола з його нечисленною ріднею, а відтак селянству не можливо й крихти дати, нехай купує. А за віщо бідолошний російський селянин купить кола з нього навіть останню сорочку здер цар-„батьошка“ Микола, зі своїми прихвостнями, й віддав таким як ви, „святителю“. Нарешті ви сказали, що селянство й без поліпшення добре живе ся. Чи так?! А деж то, як не в Росії, народ помірає з голоду й холоду, бо вся земля під владою урядовців магнатів та коронованим катом з його нечисленною ріднею (кабінетські удільні князі землі і ліси). З кого то шкуру деруть й остатнє майно за податки продають, як не з російського громадянина. Та ще ви — як там вас — скажете що на рід бідний від п'ятки. Це вже ваша „святительська“ безглузда брехня — обкраденим і обдертим нема за віщо пити. (А ви то справжній піак — опісля скажу вам де і з якими пиками ви тут пили в Америці. За такий захист в Думі справжні представники народні добре втерли вашого „святительського“ носса, що аж бурюлька вискочила. Ви як починали базикати в Думі то всі (крім „чорних“) кричали на вас „святительство“, що би ви істий чорносотенник й зрадник народний злізли з трибуни й заштанували своєю власну хавку. Тут ви підорвали й цілком стратили престиж всього російського попівства в очах громадянства і відкрили цим народу очі, що вся ваша російська „братія“ не е наслідителі Христа, а справжні урядовці за гроші, здерті з народа. Ріжниця та, що російські урядовці нагаями та штиками бьють по голові громадянство, а уся ваша „братія“ окутує голову громадян темрявою й безглуздою брехнею на користь самодержав'я с. е. мордерства Микола і Ко., Виходить так: урядовці в сьвітській зараві, та пощачі урядові — в зараві Азіяцького викроку, з широкими рукавами та й довгими гривами — складають одно шпигівське стадо, маючи теж одного пастиря (!?) ката Миколу. От тай нехай хто тепер скаже що ваша російська „братія“ не тримаєть ся сьв. письма — та деж як у сьвят. письмі: одно стадо (шпигів) і один пастир (кат). Ви народови неосьвіченому зовсім не то кажете, що маєте на думці. Ваша росій-

ська „братія“ торгує своєю совістю, мов непогрібна жінка своїм тілом в „святителю“, як вступали в м. нашество, то — зривайтесь по правді — давали клятву перед Євангелієм й св. Хрестом, відречі ся від миру й обіцяли провадити жите в уединенні з Богом, дальше від людей. Так?! Але чого вас „святителю“, чорт потаскав у Думу міпатись в політику й боронити урядові, самодержавно царські Богопротивні діла — супроти обкраденого й цілком пограбованого народа?! Ще раз, й ще раз скажу вам, що ви не Християнський учитель справжній російський урядовець, з довгою гривкою. Від такої ганьби, яку ви здобули в 2 й Думі, ви не знали де й подітись, але Микола, Бог Росії, з „найсвятійшим“ вертепом синодом виратували вас з цього сорому. Ще за довго до розігнання держав. Думи й розсажування народних представників по вьзницях катом „помазаннам“ — вас „святителю кацацький“ — призначено іхати брехати та гуманити на рід й счиняти баламут в Америку. І ви з утертим носом помандрували з Петербурга до Києва, а з відтіля вже до Америки.

Але чого ви приїхали сюди, я вас питаю?!

Чи працювати в майнах, чи в шапі якій робити, чи може заложити який бізнес... Чи з доброю метою, чи злою?! Чи сієте християнський мир, чи диявольську ворожнечу?...

Мабуть заложити бізнес й сіяти ворожнечу межі народом, жеба свій свого куцав, до чого ваша російська „братія“ звичайна, а відтак і центи і долари, мов живі, полізуть з робітничкої у вашу „святительську“ бездонну келенку. І таким робом провадити на землі Вашингтона політику російського мордерського уряду будувати царо-кнутослав'є ваше красное.

Ви „святійший Архієпископ“ російський — приїхали сюди з цілою гривкою, а попередно вас, та й разом з вами, насунула сюди в Америку, ціла орда „суб'єктів“, яких ви, „святителю“, не влучно звиваєте сьвященниками. Ви — яко „християнський учитель“ — будьте правдивим чоловіком, бо як по правді живеш, то по правді й очі відіуть — сеж то не сьвященники, а справжні шпиги російського самодержавно-романівського здріствства. Не ганьбте ся, „святителю“, а скажіть по російськи „да!“ й Бог вам відпустить ваші нечисті помисли з якими ви іхали до Америки, та взагалі й з якими ви „працювали“ в держ. Думі. Всі ці „підстрижені“ порозлазились по Америці — як вошва по свитині бідолошного російського селянина — й заклали й заложують ваш „бізнес“. Понаставляли за робітнич-

кі гроші будівки царо-кнутославних „церков“, а підими темві мешканя, які прозвали „школами“. По навозили в Московської друкарні читанок й мордуєте руських (не расейських) дітей „штоканням“ та „каканням“, с. е. насаждаєте какографію та тарабарщину, і те така дяка й нахаба темними русинами за те що годують вас, вошву, за свої тяжко запрацьовані під землю центи.

Вовче! Скань з себе та зі своїх меньших собратів — вовків — овечу шкуру! Завись перед народом таким яким ти єсть, во всій твоїй красі й наготі твоєї совісті! Драконе! Покажи свої веситі пазури расейського урядовця! Не чиний ся аферистично за учение Великого Христа Бога, пришедшого на землю вотворити мир і благоволение! Ти ж зі своїми „каранами“ побудував і будеш пекло на землі Вашингтона! Ти посівав скрізь межі неосьвіченим народом заколот й ворожнечу й видаєш себе за справжнього Християнського учителя „восточного обряду“. Має бути восточною „гара-кірі“, яке ви, неситі чиняете над русинами українцями, над іх неосьвіченою й немощною душею. Й завіщо ви їм так по бузувірському віддачуєте? Що вони вам, дракони, винні?! Все за те, що дозволяють вам, неситі дракони, ссати іхню кров. Ще раз питаю — що ви їм даєте за іхні гроші?!...

У посланні Апостола Павла до Римлян сказано: (глав. 13 ст. 8 9) „Не оставайтесь винными нікому нічого, о крім взаємної любови; ібо любящий другого-выполнил закон. Ібо заповіді: не прелюбодійствуи не убивай, не крадь, не лжесьвідітельствуй, не бажай чужого, і всі другі включають ся в цім слові; „люби б ближнього твого, як самого себе (Левит 19, 18).

А ви, „учителю християнський“, зі своїми приєсними, любите бідних русинів-українців? — Гей, що любите, та тільки до остатнього цента, поки у нього в кишені бражчить. Скажано в сьвятім письмі: не прелюбодійствуи — а ви гаспада Ко. несита виж продаєте й торгуєте своєю совістю, мов непогрібна жінка своїм тілом й уже цим чиняете прелюбодійне насиліє навіть над власною своєю совістю.

Не убивай — таж ви убиваєте дух народа й його мову, язык, ви вмавляєте в него йому цілком не потрібну, ніякщо не здатну какографію. Скільки ви в своїх вертепах, не влучно названих „школами“, вбиваєте золотого дитячого часу, де іх мордують кацапи пса-ломщики, нерозуміючи дітей, а діти іх. І це не вбивство?! Це стрітове вбивство, серед білого дня.

Не крадь — а чи ви

не крадете? А чий то центи чи долари бражчать по ваших кишенях?! Чи може ви іх заробили тяжкою працею, або одержали іх за добродійні діла?! А розуму у народа туманьством хитба, ви, не відбираєте, не крадете?!

Не лжесьвідітельствуй — може ви хоч в усьому „святителю“ неповинні? А хто-ж то іздав по Америці, та скрізь плів всілякі зрадливі байки та небилиці? Хто то ляпав язиком мов баба пріяком, несі брехві перед русинами-українцями про небажчика Тараса Шевченка — щиро го защатника й оборонця покривдженого люда. Хто то ляпав на його, що він був піак, який пропив своє майно (та він же — дурню — був кріпак і в нього, крім доброї душі, нічого не було), хто то казав що він був розбихака, що вбив свою матір, та взагалі хто на нього брехав й чорнив його сьвату пам'ять. Хто брехав та впевняв на рід, що нама ніякої України? — А хто ж то буде в Києві Т. Г. Шевченкови пам'ятника, не Українці?! Підими до гори свою „святительську“ пику то й побачиш, що навіть урядовець російський — Сімферопольський (з Таврії) поліцеймейстер зібрав й переслав на цей сьвятий пам'ятник 51 карбов.

Не пожелай чужого — а хтж то так несито позирає на кишені русинів-українців як не расейські попи, бажаючи щоб хоч цента звідтам витягти.

Ще раз питаю — як ви віддачуєте русина за його криваві центи? Що ви йому даєте за це?

Темрявою й ще раз темрявою годуєте його! Якими ви, недовірки, шматами наділяєте іх?

— „Сьвѣтомъ“ та „Поступомъ“. Лжсдоїди! Та хитба ж то Сьвіт — то темрява; чи там е хоч одно слово правди?

Тай ви „святителю“, як пишете в цім своїм „крюславнім органі“? Ви-ж уживаєте лайки з расейського „лексикону“ видавництва Микола і Ко. Та ще й опісля сього звиваєте когось, що той нібито „з базарним образованием“. Та ви ж його й підштанок не варті. Хитба це може ви його за те так, що він за послугу за для свого рідного народа одержує 5 процент. А ви, пекельнику, цим не можете задовольнитися, бо у вас дуже не вміру широкі рукави й бездонні кишені і ви уважали за ліпше, не рахуючи, горнути до себе з гори всі проценти. Отак воно й ліпше, нема жадних рахунків.

Ще щиро прохаю вас, „святителю кацацький“, признайтесь по правді, скільки копійок, чи три, чи може дорожше заплатили за шкуру Гладика, цього мізерного существа, яке дьавулить, мов пущеня на слоня (як що пригадуєте

московську байку), на сьміх братів?! Та й на що ви завели компанію, „бывши „святителем“, з цим неосьвіченим чоловіком. Ганьбіть ся, „святителю“! Та це ж Бог йго зна що воно й таке, не якась безпринципна посьмілюха. Ганьба вам і стяд „святителю“, мати на услугі такого нікчемного „Посувача“, який мов пущеня дьавулить, аж охрипло бідолошне, боронючи царо-кнутослав'є ваше. Або нащо ви намовляєте бідолошний працюватий на рід у цім „Посувача“ щоби він іхав у Расейську Сибірію? Та чи там можна жити? Там майже — як вам відомо — круглий год стоїть зима. Йй Богу, мов малі діти ви, „святителю“, зі своїм „Посувачем“! Тай хто вам повірить — всякому відомо, що туди, в Сибір расейський уряд засилає своїх ворогів. Взятиб, „святителю“ Платоне, тай поїхалиб у двох зі своїм не поволітнім „Посувачем“ в Сибір, та ще й Туркевича підстриженого захопилиб зі „Сьвѣтомъ“, віж рають другим, та в забавок ще й з сімєю. Ви ж, „Владико темряви“, ще холостяк на те, тай ваш „Посувач“ ще як видно не оженив ся, бо задно не оженив ся, бо задно дурний. Цим би ви зробили русинам українцям, що живють в Америці, велике благодіяне — вони позбавились би павука, який скрізь засновує своє павутиння, же би з цих, бідолошних ссати кров.

Теж Київлянин
Грицько Охримович Чалий.

РАДА щоденна українська політична, економічна і літературна газета (рік видання третій).
Напрямки газети е партійний, демократично-поступовий.
Власні кореспонденти в столицях і по всіх значнійших містах України.
Безплатний додаток на р. 1908:
Т. ШЕВЧЕНКА „КОБЗАР“
остатнього нового повного видання під редакцією В. ДОМАНИЦЬКОГО, у яке входить новознайдені твори поета, ще нігде не друковані.
Кожтве „РАДА“ е приставкою і пере-силькою на рік 6 дол.
Шірші відомості і пробні числа надсьл. дурно. Адреса Редакції і головної каторі: у Києві, Велика Школярна вул. д. 6, біля Золотих Воріт.
Редактор М. Павловський.
Видавець С. Чикаленко.

Байкиклі. Если хочете добрий і сильний байкикль за умірковану ціну, то купуйте від нас. Ми маємо на складі найбільшу скількість модель в 1908 р. і гарантуємо, що всі байкикль єуть надержали до найтяжшого ужитку. У нас е також головний склад годивників, бриллантів, музикальних інструментів, револьверів, стрільб, братів і т. д. по найнижчих цінах. J. M. ERIKSEN & Co. Dept. 57, 237 5th Ave. CHICAGO, ILL.

ТОВАРИСКА ВОРОЖКА, домова гра для розривки. Полягає она на довільнім виборі чисел під якими містять ся сьмішні а часом і трафні відповіді. Ціна книжочки 15 цнт. Адреса:
SVOBODA
184 Hudson Str., New York.

ВАЖНЕ ДЛЯ ЦЕРКОВ!
Принадібно та дешево можна купити всякі церковні речі: великі ікони на полотні, хоругви шовкові і прості, убрания напрестольні, підсвѣчники, площениці, покривала вишивані на століки і на аналогіон, стихарики, ризи і проч.
Пишіть на адресу:
R. N. K.
-24 Box 421, Ambridge, Pa.

Книжки

Які можна дістати в складі книжок „Свободи“:

Америка 15 ц.
 Англія та пустельник і т. п. 15 ц.
 Біблія велика 2 дол.
 Борба кляса і чому робітники організують ся 15 ц.
 В Старім і Новім краю 25 ц.
 Гріхи мільонерів і т. п. С. 7. 15 ц.
 Дешо з історії православної місії в Америці 10 ц.
 Дещо про звір'ята 30 ц.
 Дві левади і т. п. С. 5. 15 ц.
 Дорога любови, то Божа дорога. С. 6 15 ц.
 Драгманів 25 ц.
 Емігрант 15 ц.
 Жовнір 10 ц.
 Журавлі 10 ц.
 Житє Ісуса Христа 1.50 дол.
 Житє зарібки, організації і т. п. в С. О. Д. жидакх 15 ц.
 Земельне питан 15 ц.
 Зуб за зуб 10 ц.
 Казки про Жидів 15 ц.
 Історія Русів з образками 10 ц.
 Капітал і праця 15 ц.
 Книжка Рахункова 50 ц.
 Казки про Жидів 15 ц.
 Марія 10 ц.
 Мволюстрадальний народ, огляд історії українського народу 20 ц.
 Навернений Грішник 20 ц.
 Народний рух австро-угорських Русинів 15 ц.
 Новий Завіт 2 дол.
 Образки і загадки 10 ц.
 Оповідання 15 ц.
 Оповід. про задріх богів. 10 ц.
 Про відступників від православія 10 ц.
 Про нутро землі 25 ц.
 Підземні скарби 25 ц.
 Покуса 10 ц.
 Псалтир 1 дол.
 Релігійні вірованя старинних народів 20 ц.
 Розмова Поляка з Русиним 10 ц.
 Смерть 10 ц.
 Стародавні казки та оповідання 15 ц.
 Степові люде 15 ц.
 Страйк 20 ц.
 Стрілья на смерть, робітничя драма 15 ц.
 Товариска ворожка 15 ц.
 Увія в Америці 20 ц.
 Хто з чого жиє 15 ц.
 Які то є люди на землі, з 20 образками 50 ц.
 Як мужик ходив до царя правди шукати 15 ц.
 Через кордон 15 ц.
 Якої нам треба науки 15 ц.
 Руско-англійський тлумач 60 ц.
 Польско-англійський тлумачбо 60 ц.
 Коляда 15 ц.
 Молитвенники в красній оправі
 Бог Надежда моя 2.50 дол.
 Хліб Душі 2.50 ..
 Druh Duszi 1.50 ..
 Druh Duszi (в знач. опр.) 75 ц.
 Молитвенник малий 1.50 дол.
 Вінць 1.50 ..
 Зборник 2.30 ..

Одинокий руский адвокат і нотар цілу Америку
Доктор прав
ЮЛІАН ЧУПКА
 Консулярний комісар.
 Полагоджує всі справи в Галліані Процеса спадкові і ґрунтові. Відберешроші від довжиків. Справа війської Споряджує контракти, повномочія і всі інші документи. Перепроводжує ітабуляції і всі види гіпотечні. 2-3 N. Main Str. WILKES-BARRE, PA. Адрес восточній: JULIAN CZUPKA, LL. D. P. O. Box 372. WILKES-BARRE, PA.

— Подас ся до загальної відомости, що Славянське Еміґраційне Товариство (Slavonic Immigrant Society) перенесло свій офіс з 35 Broadway на 9 Old Slip, зараз коло стації елевайтру на Гапнвер Скерв.

ПОЗІР! ПОЗІР!
 Звергаємо увагу усіх Вн. Родимців що одиноким управленим до пересилки гроши на стейт Коннектикот а **ГАВРИІЛ ДЗЯДИН,**
 130 Main Str., Derby, Conn.

який є нотарем публичним і має капітал в стейті в сумі 10.000 доларів.
 У всякій справі удавайте ся лиш до него. Він виробляє повновласти, контракти куна і продажі і т. д. Полагоджує справи війської як увільнення від асентрунку, контролі, виправ і т. п. Продає шифкарти на всі ділячі корабельні. Міння і пересилає гроші до всіх країв.
 Тому, Родимці, проч а чужина а удавайте ся лиш до:
GABRIEL DZIADYK,
 130 Main Str., Derby, Conn.

GERMAN SAVINGS & DEPOSIT BANK
 Капітал і Надвшка \$700.000.00
 Депозити 4.700.000.00
 Пересилає також гроші до краю, продає шифкарти, виробляє контракти, полагоджує справи війської, а від вложених гроших платять 4 процент.
 Банк сей затверджений гвернером стейту.
 Розмовлять в нім по руски.
 Corner 14th & Carson Sts., Pittsburg, Pa.

Harry E. Paul.
 Робить каміні нагробники, хрести, памятники.
 Ріг Пайн і Марнет улиць,
ПОРТ НАРБОН, ПА.

ДОНТОР ШТАЙН.
 Консул: від 8 до 10 рано, 1 до 3 по обіді, 7 до 9 вечер.
 18 E. Oak St., Шенандоа, Па.

Dr. E. J. LARKIN
 Дентист. 40-08
 Офіс отворений від 7-ої рано до 8-ої пополу. В неділі від 10-ої год. рано до 12 пополу.
 24 Elizabeth Street, Derby, Conn
 ВСІ РОБОТИ ГВАРАНТУЮТЬ СЯ.
 Офіс коло Derby Gas Company.

HOWARD ALBERT.
 Аптінар.
 Продає всілякі ліки по найнижших цінах. Ліки Севера.
ЛАНСФОРД, ПА.

ПЕРШИЙ НАРОДНИЙ БАНК
 в Шенандорі, Па.
 Капітал \$100.000.00
 Надвшка 150.000.00
 Нерозділені зиски 22.437.34
 Депозити около 1.000.000.00
 Банк сей має найбільшу надвшку зі всіх банків в Шенандорі.
 Уряд Злучених Держав переховує в нім гроші.
 Банк отворений від 9 рано до 3-ої пополу.
 Приймає вклади від долара почаше.
 Хто хоче, аби его гроші приносили 4 процент, нехай їх вложит до Першого Народного Банку в Шенандоа, Па.

Пешіть на адресу:
Swoboda,
 184 Hudson Str., New York, N. Y.

Frank Posluszny
 Готельник
 Найліпші тутешні і імпортовані напитки.
 Пиво довозить до дому, не треба носити на плечах.
 Телефони:
 Bell 39—J Hemlock
 P. & A. 41 South
 1109 Carson St.
 PITTSBURG, PA.

УНИВАЮЧІ ТЮТЮН.
 Золота годівка і запашок, гварантований на 20 літ, вартости 23 доларів. Таку годівку дамо кождому, хто поможе нам розповсюдити наш найліпшої якости тютюну. Вв можемо легко розпродати тютюну за 6 доларів між ваших приятелів і аа те дістанете даром сю гарну годівку.
 Подайте нам свою шпрану адресу.
EUROPEAN TOBACCO CO.
 33 Leonard Str. Dep. 51, New York, NY.

РУСИНИ! Ся хочете дістати до-бру і шану домовину і щоби шохорон вивосив Зас ак на-шаньше, удайтесь до:
JOSEPH COLWELL,
 180 MAIN STREET,
 DERBY, CONN.
 Telephone Calls Office 52-2.
 House 18-2.
 А подякуете і пізнаєте чесного чоловіна.

THE FIRST NATIONAL BANK OF MINERSVILLE, PA.
 Капітал \$50.000.00. Надвшка нерозділені зиски \$93.000.00
 Заснований 1864 року.
 Найстарший Народний Банк в Східній Кавні.
 Провадить загальний банковий бізнес. Видає міжнародні мовні ордері, драфти і пересилає гроші до всіх частин світа Позичає гроші на реальности. Депозити зго банку подвоїлись протягом дослідних 5 літ і вносять тепер \$500.000.00.
 Гроші пересилає через фірму Klauth Nachod & Kuhne, New York, N. Y.

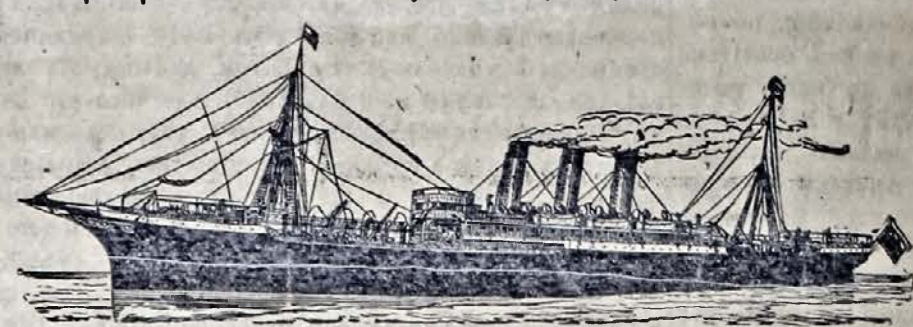
Стефан Рябець
 має у себе найліпші напитки, цигари і папіроси. Має таном добре заряджену гроссерню.
СПРОБУЙТЕ!
 Mahanoy Plane, Pa.

Dr. J. SZLUPAS,
 1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.
 Можна его бачити в офісі: від 8 ої до 10-ої год. рано, від 2 ої до 4-ої пополу, від 7 ої до 10-ої вечер.
 Old P'hone 1269—B

UNION Ticket Agency
 ПРОДАЖА ШИФКАРТ
 203. Lackawana Ave. SCRANTON, PA.
 Найліпше місце, де можна купити шифкарту до старого краю, як також переслати гроші до Галліан, Угорщини, Росії і других країв по такій ціні.
 Дасмо також позичен на поргч.

Dr. Teofil A. Starzyuski
 ЛІНАР.
 Лічать всілякі хороби, жіночі, мужські і діточі — совістно.
 Вилічене, есле можливе, гварантує.
 Години урядові:
 від 8 до 10 рано,
 від 12 до 3 пополу.
 від 7 до 9 вечер.
 4. 15th Str. S. S. PITTSBURG, PA.

Junior Typewriter
 Ціна \$15.00.
 JUNIOR МАШИНА ДО ПИСАННЯ є машиною найновішого винаходу і друкує так скоро і гарно, неначе найліпші машини. Має універсальні кльвіни, як сі машини, що коштують 100.00 дол. або і більше. Писати на ній можна 80 слів або і більше на мінуту. Ніяка інша машина не є в світ так довго тривати. Як ся, позаяк зроблена є з незвичайно твердої сталі. Величина машини вносить 22x10 цалів. Папір можє увляти в личеня 8 і пі цалів. Має 84 букв і знаків — отже значно більше, як машини по 100.00 дол. або і дорожчі. Валець в буквами легко вміняє ся і в сей спосіб на сім машині можна друкувати ріжними мовами. Складає ся она з 189 поодиноких частей і важить 3 і пів фунта. Вкладає ся в незвичайно гарний, скріяний футерал, який можна носити або в руці або в кишені. Машина ся є незвичайно пожиточна і потрібна кождому чоловікові — а за таку ціну — то так, як даром.
 Маємо на складі ріжне количество інших, ріжного рода машинок до писаня і друковани почашви від 85 центів до кількасот доларів. Хто пришло нам свою точну адресу дістане даром гарний, ілюстрований ціняк машини до писаня та інших товарів разом з брошурою про електричність як єї уживати, а спеціально як при єї помочи лічати ся в ріжних ведугах. Товар посилає ся до всіх частей світа. Ваших гроших зовсім не жу даємо з гори, але хто пришло нам 1.00 дол. або і більше, то ми сейчас ему виплемо жаданий товар, а рештучі гроші можемо доплатити, наколи жаданий товар надійде експресом.
ATLAS TRADING ASSOCIATION, DEPT.
 P. O. Box 722, Philadelphia, Pa. U. S. A.

Агенція Корабельна і Пересилка Гроши
 Заінкорпорована в Стейті Нью Джерзі. Капітал 50.000.00 д.

 184 Hudson St., New York, N. Y.
 Ся Нонтора залагоджує слідуочі справи:

- 1) Пересилає гроші до всіх країв і держав світа по цінах можливо найтанших і як найскорше.
- 2) Продає шифкарти на ріжні лінії корабельні до старого краю як також в краю до Америки по тих самих цінах, що і самі компанії по своїх головних офісах в Нью Йорку.
- 3) Виробляє повновласти, контракти куна і продажі заосмотрені підписом конзула; перепроводжує процеса спадкові, ітабуляції, екстабуляції, колектує гроші і взагалі перепроводжує всякі інші справи зі судами і старокрасвими властями при помочи звисних старокрасвих нотарів і адвокатів.
- 4) Полагоджує справи війської, як: увільнене від асентрунку, військової контролі, увільнене від виправ і т. п.
- 5) Вирабляє патшорти для сезионів-вїздяючич до краю.
- 6) Дає поради в процесах против компаній в разі каліцтва, смерти, невиплатени пойдти і в других правних американських справах.
- 7) Міння гроші — старокрасві на американські і американські на краєві після біжучого курсу.

Бромі сего Дирекція готова служити порадою і інформаціями також в других справах, особливо тям, котрі приїжджають до Нью Йорку а не суть ознакомлені в містом. Владає гроші на процент до американських і краєвих банків.
 3 поважанем
 Дирекція:
 Г. Дзядік пресв., А. Садка місто-пресв., К. Корчів қас., С. Ядловскій секр.
 Адрес: R. Publishing & Exchange Co.
 184 Hudson St., New York, N. Y.

HERMAN SCHULIZ.
 Констракція і будівничий.
 Всі роботи полагоджує сей час і точно, як таким подає ціни на всілякого рода роботи. 36
 АДРЕС:
 Honesatonic Ave., Derby, Conn.

ВИРОБИ БРАЦКІ
 машлі, шапки, відзнаки, хоругви, униформы.
 ЦІНЯНИ І ПРОБНИ ВИСЛАЄ ДАРОМ
 Можете писати до нас по руски. СЛОВЕНСЬКІ АБО ПОЛЬСКИ.
Р. Н. МОРГАН
 13 N. MAIN ST. SHENANDOAH, PA.

MERCHANTS NATIONAL BANK
 Шенандоа, Па.
 Капітал 100.000.00 дол.
 Надвшка 120.000.00 дол.
 Депозити више пів мільона доларів.
 Се є NATIONAL BANK чартерований Урядом Злучених Держав і під безпосередню контролем тогож уряду.
 Се є одинокий Банк в Шенандоа, Па. що має свій власний будинок, в яким житить ся почта.
 Вкладайте гроші до того Банку а дістанете від них процент. Бане сей втплатує що року тисячі доларів проценту своїм коштуерам, котрі мають в нім свої гроші.
 Там розмовляє ся по руски.
Merchants National Bank
 на рові улиць Мейн і Лойд, Shenandoah Pa.

Оден з найбільших броварів в Америці.
 ПИТИ ПИВО НА КРАВВИЙ СПОСІВ, БЕЗ ВСЯКИХ ПРИМІШОК.
 Хто лиш раз по-голова від него коштує сего пива, ніколи не болить, то иншого вже не бо есть здорове і буде пи-и. ПОЖИВНО.
 НЕ ТРЕБА ЕГО ЗРЕПШТОУ ХВАЛИТИ, БО ДОВРЕ САМО ЗА СЕБЕ ГОВОРИТЬ.
E. ROBINSON'S SONS,
 LAGER BEER BREWERY,
 435 to 455 N. 7-th Str. SCRANTON, PA.
 Telephone calls: GENERAL OFFICE 2333. NIGHT CALL 4854.
 TELEPHONE 2085 ORCHARD.
ІЛІЯ РОЗЕНТАЛЬ
 РУСКІЙ АДВОКАТ
 302 BROADWAY, Suite 1306, NEW YORK.